PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

Organ al Comitetului Central al P.M.R.

ANUL XXVII Nr. 4069 | Sîmbătă 23 noiembrie 1957 | 6 PAGINI — 30 BANI

Mii de oameni ai muncii au salutat cu căldură întoarcerea delegației romîne de la Moscova

Pe peronul gării Băneasa, după sosirea delegației.

Mii de oameni ai muncii din Capitală au salutat ieri cu căldură întoarcerea la București a delegației Partidului Muncitoresc Romîn și a guvernului Republicii Populare Romîne, condusă de tovarășul Chivu Stoica, membru în Biroul Politic al C. C. al P. M. R., președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Romîne, care la invitația Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și a Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. a participat la sărbătorirea celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Trenul special cu care a călătorit delegația a sosit în Gara Băneasa la ora 15.

Membrii delegației au fost întîmpinați de tovarășii : Gheorghe Gheorghiu-Dej, Gheorghe Apostol, Emil Bodnăraș, Petre Borilă, membri ai Biroului Politic al C.C. al P.M.R., general colonel Leontin Sălăjan, membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., Janos Fazekaș și Vladimir Gheorghiu, secretari ai C.C. al P.M.R., Gherasim Popa, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, de membri ai C.C. al P.M.R., membri ai guvernului, membri ai Prezidiului Marii Adunări Naționale, conducători ai organizațiilor obștești și ai instituțiilor centrale, oameni de știință și cultură, generali și ofițeri superiori, de numeroși activiști de partid, de stat și ai organizațiilor obștești, de delegații ale oamenilor muncii din întreprinderile și instituțiile Capitalei.

Sînt de față șefii unor misiuni diplomatice acreditați la București și alți membri ai corpului diplomatic.

Odată cu membrii delegației, coboară din tren tovarășii Alexandru Drăghici, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., și Al. Bîrlădeanu, membru al C.C. al P.M.R., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, care au întîmpinat pe membrii delegației la intrarea pe teritoriul R. P. Romîne, precum și A. A. Epișev, ambasadorul Uniunii Sovietice la București, și Mihail Dalea, ambasadorul R. P. Romîne la Moscova, care au însoțit delegația de la Moscova pînă la București.

Oamenii muncii prezenți pe peronul gării fac o entuziastă primire membrilor delegației P.M.R. și a guvernului romîn. Uralele și aclamațiile cu care oamenii muncii întîmpină pe membrii delegației exprimă dragostea lor pentru partid și guvern, hotărîrea lor de a dobîndi noi succese în construirea socialismului, pe calea deschisă de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Membrii delegației se îmbrățișează călduros cu conducătorii de partid și de stat veniți în întîmpinare. Un grup de tineri le oferă flori.

Piața gării Băneasa este plină de freamăt. Mii de locuitori ai Capitalei salută pe reprezentanții poporului nostru care au participat la marea sărbătoare a poporului sovietic și a popoarelor din întreaga lume — cea de-a 40-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

În numele delegației, tovarășul Chivu Stoica a rostit o cuvîntare subliniată în repetate rînduri de aplauze prelungite și urale.

(Agerpres)

Cuvîntarea tovarășului CHIVU STOICA

Dragi tovarăși,

În numele delegației de partid și guvernamentale a Republicii Populare Romîne, care a participat la glorioasa sărbătorire a celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, vă salutăm din toată inima și vă mulțumim pentru primirea călduroasă pe care ne-o faceți la întoarcerea în Capitala iubitei noastre patrii.

A 40-a aniversare a Revoluției din Octombrie a fost un eveniment măreț, de imensă însemnătate internațională. Raportul prezentat de tovarășul Hrușciov la sesiunea jubiliară a Sovietului Suprem al Uniunii Sovietice a fost primit cu justificată mîndrie de oamenii sovietici și de delegații partidelor comuniste și muncitorești, ai oamenilor muncii, ai oamenilor de știință și cultură din aproape toate țările lumii, care au venit la Moscova să participe, împreună cu poporul sovietic, la sărbătorirea aniversării Marelui Octombrie.

Este plin de învățăminte pentru poporul nostru și pentru toate popoarele tabloul drumului glorios străbătut de poporul sovietic, a cărui energie creatoare, îndrumată de partidul comunist, făurit de Lenin, a transformat Uniunea Sovietică, în numai patru decenii, într-una din cele mai mari puteri industriale ale lumii ; Țara Socialismului victorios a întrecut într-o serie de ramuri statele capitaliste cele mai dezvoltate, inclusiv Statele Unite ale Americii, iar astăzi pășește în fruntea culturii, artei, științei și tehnicii mondiale, în fruntea civilizației umane.

Construirea de către savanții și inginerii sovietici a primei centrale atomo-electrice din lume, lansarea pentru prima oară în lume de către Uniunea Sovietică a sateliților artificiali ai pămîntului — aceste succese grandioase ale geniului uman — au dovedit marea superioritate a socialismului față de capitalism.

Delegația noastră a participat, în ziua marii sărbători, la parada militară și demonstrația festivă a oamenilor muncii din Moscova, care au produs asupra tuturor celor prezenți o impresie de neuitat. În continuare, tov. Chivu Stoica a arătat că entuziasta manifestație a oamenilor muncii a constituit o puternică expresie a unității de nezdruncinat dintre partid, guvern și popor, a încrederii nestrămutate a poporului sovietic în victoria cauzei comunismului.

Cea de-a 40-a aniversare a Revoluției din Octombrie a prilejuit o grandioasă manifestare a unității țărilor socialiste, a partidelor comuniste și muncitorești din întreaga lume. Cuvîntările rostite la Sesiunea Sovietului Suprem de către conducătorii delegațiilor din țările socialiste — între care și de delegația noastră — precum și cuvîntările pronunțate la întîlnirea cu oamenii muncii din Moscova de către delegații clasei muncitoare și maselor populare din țările capitaliste au înfățișat imaginea minunată a succeselor obținute de țările socialiste, a creșterii influenței partidelor comuniste și muncitorești frățești, a avîntului politic și ideologic al mișcării muncitorești internaționale. Sistemul socialist a devenit un puternic sistem mondial care reprezintă cea mai mare cucerire a popoarelor. Ideile nemuritoare ale leninismului și-au dovedit forța lor invincibilă. Steagul socialismului flutură astăzi deasupra unui număr de 13 țări, din mijlocul Europei pînă la țărmurile Oceanului Pacific, cuprinzînd peste un sfert din globul pămîntului și mai mult de o treime din populația lumii.

Astăzi, socialismul exercită o influență uriașă asupra mersului istoric mondiale, luminează calea popoarelor, le dă puteri nesecate de luptă, transformă din ce în ce mai accentuat înfățișarea societății omenești. Exemplul Uniunii Sovietice, al Chinei și al celorlalte țări socialiste însuflețește în întreaga lume clasa muncitoare și masele populare cele mai largi care luptă împotriva exploatării capitaliste, pentru libertate și independență națională. Sistemul capitalist este în continuă slăbire ; monstruosul sistem de asuprire colonială este în plină destrămare.

Marea sărbătoare de la Moscova a socialismului și păcii a scos și mai mult în evidență că raportul de forțe pe scară internațională este în favoarea socialismului, că în întrecerea dintre sistemul socialist și sistemul capitalist, victoria socialismului este inevitabilă.

Mai departe, vorbitorul a arătat că între 14 și 16 noiembrie, reprezentanții partidelor comuniste și muncitorești din țările socialiste au avut o consfătuire în cadrul căreia au făcut un schimb de păreri cu privire la activitatea partidelor lor, au discutat problemele generale ale mișcării comuniste internaționale și problemele actuale ale situației internaționale. Declarația consfătuirii constituie o puternică afirmare a unității de nezdruncinat între partidele noastre comuniste și muncitorești, între țările socialiste în frunte cu Uniunea Sovietică, pe baza ideologiei marxist-leniniste, a internaționalismului proletar. Reprezentanții partidelor comuniste și muncitorești au subliniat încă o dată, cu acest prilej, rolul ajutorului economic și tehnico-științific pe care Uniunea Sovietică, cel mai puternic stat socialist, îl acordă țărilor care construiesc socialismul.

Adoptarea unei atitudini comune a partidelor frățești din țările socialiste în problemele fundamentale ale mișcării muncitorești internaționale va întări lupta partidelor comuniste și muncitorești pentru puritatea ideologică marxist-leninistă și justa aplicare a acestei învățături la condițiile concrete ale fiecărei țări, împotriva dogmatismului care duce la ruperea de mase, ca și împotriva revizionismului care este principalul pericol de astăzi în mișcarea muncitorească internațională.

Dezbaterile consfătuirii au arătat importanța pe care o prezintă pentru activitatea tuturor partidelor frățești studierea și aplicarea creatoare la condițiile proprii naționale a uriașei experiențe acumulată de peste o jumătate de secol de către Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, precum și a experienței celorlalte partide comuniste și muncitorești, în lupta pentru cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare și pentru construirea socialismului și comunismului. Viața a demonstrat că legile fundamentale ale marxism-leninismului, verificate în practică de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie și de experiența mișcării muncitorești revoluționare internaționale, sînt comune tuturor țărilor și că aplicarea lor creatoare constituie condiția victoriei socialismului.

Declarația va avea un puternic răsunet în rîndurile clasei muncitoare și ale celorlalți oameni ai muncii din toate țările, constituind un factor deosebit de important pentru coeziunea mișcării muncitorești internaționale.

Cite n-au făcut cercurile imperialiste, în ura lor înverșunată împotriva păcii și socialismului, ca să calomnieze consfătuirea, ca să semene neîncredere în rîndurile forțelor progresiste, ca să împiedice unirea acțiunilor lor în lupta pentru pace, pentru libertatea și independența popoarelor, pentru progresul omenirii, toate au dat greș. Consfătuirea a dovedit că partidele comuniste și muncitorești sînt hotărîte să acționeze în continuare cu fermitate pentru întărirea unității lor, pentru întărirea unității mișcării muncitorești internaționale, pentru întărirea unității tuturor forțelor democratice și antiimperialiste, pentru apărarea păcii și securității popoarelor.

(Continuare în pag. II-a, col. 5-7)

COMUNICAT INFORMATIV

asupra Consfătuirii reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești

Delegațiile partidelor comuniste și muncitorești care au participat la sărbătorirea celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie au hotărît să folosească șederea lor la Moscova pentru o întîlnire prietenească și pentru discutarea problemelor care interesează toate partidele.

Intre 16 și 19 noiembrie a avut loc la Moscova o Consfătuire la care au participat reprezentanții Partidului Muncii din Albania, Partidului Comunist din Algeria, Partidului Comunist din Argentina, Partidului Comunist din Australia, Partidului Comunist din Austria, Partidului Comunist din Belgia, Partidului Comunist din Bolivia, Partidului Comunist din Brazilia, Partidului Comunist Bulgar, Partidului Muncitoresc Progresist din Canada, Partidului Comunist din Cehoslovacia, Partidului Comunist din Ceylon, Partidului Comunist din Chile, Partidului Comunist Chinez, Partidului Comunist din Columbia, Partidului Muncii din Coreea, Partidului Avangarda Populară din Costarica, Partidului Popular Socialist din Cuba, Partidului Comunist din Danemarca, Partidului Popular din Republica Dominicană, Partidului Comunist din Ecuador, Partidului Muncii din Elveția, Partidului Comunist din Finlanda, Partidului Comunist Francez, Partidului Comunist din Germania, Partidului Socialist Unit din Germania, Partidului Comunist din Grecia, Partidului Muncii din Guatemala, Partidului Comunist din Honduras, Partidului Comunist din India, Partidului Comunist din Indonezia, Partidului Comunist din Iordania, Partidului Comunist din Irak, Partidului Comunist din Israel, Partidului Comunist Italian, Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, Partidului Comunist din Japonia, Partidului Comunist din Luxemburg, Partidului Comunist al Marii Britanii, Partidului Comunist din Malaia, Partidului Comunist din Maroc, Partidului Comunist din Mexic, Partidului Popular Revoluționar Mongol, Partidului Comunist din Norvegia, Partidului Popular din Noua Zeelandă, Partidului Comunist din Olanda, Partidului Comunist din Panama, Partidului Comunist din Paraguay, Partidului Comunist din Peru, Partidului Muncitoresc Unit Polonez, Partidului Comunist din Portugalia, Partidului Muncitoresc Romîn, Partidului Comunist din San Marino, Partidului Comunist din Siria și Liban, Partidului Comunist din Spania, Partidului Comunist din Suedia, Partidului Comunist din Tailanda, Partidului Comunist din Tunisia, Partidului Comunist din Turcia, Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, Partidului Comunist din Uruguay ,Partidului Comunist din Venezuela, Partidului Muncii din Vietnam.

Participanții la Consfătuire au procedat la un schimb de păreri cu privire la problemele actuale ale situației internaționale contemporane.

Reprezentanții partidelor comuniste și muncitorești au hotărît să adreseze muncitorilor și țăranilor din toate țările, bărbaților și femeilor din lumea întreagă, tuturor oamenilor de bună voință Manifestul păcii, al cărui text se publică.

Consfătuirea s-a desfășurat într-o atmosferă de strînsă colaborare și cordialitate, ce caracterizează relațiile dintre partidele frățești legate prin unitatea ideologiei marxist-leniniste și principiile internaționalismului proletar.

MANIFESTUL PĂCII

Muncitori și țărani ! Oameni ai științei, tehnicii și culturii ! Oameni de bună voință din toate țările !

Vouă, națiunii voastre, inimii voastre, ne adresăm noi, reprezentanții partidelor comuniste și muncitorești din diferite țări, întruniți la Moscova în vederea sărbătoririi celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

In amintirea noastră a tuturora mai sînt încă vii ororile și calamitățile celui de-al doilea război mondial. Urmele sale sîngeroase încă nu au fost șterse pe deplin și iată că deasupra caselor, orașelor și satelor pașnice a apărut din nou spectrul cumplit al unui nou război, de sute de ori mai pustiitor. Nu există astăzi în lume o țară în care amenințarea unui nou război să nu planeze necontenit deasupra căminelor, să nu întunece bucuria vieții, să nu pună probleme pătrunse de neliniște : ce va fi mîine, peste o lună, peste un an ? Oare din nou casele noastre vor fi mistuite de flăcările războiului, iar atotdistrugătoarele bombe atomice și cu hidrogen ne vor aduce nouă și copiilor noștri o moarte năpraznică ?

In cele două războaie mondiale popoarele au dobîndit o experiență amară. Oamenii simpli, care în uraganul războiului aduc cele mai grele jertfe, știu că fiecare nou război aduce cu sine suferințe tot mai grele, distruge un număr tot mai mare de țări, ucide tot mai mulți oameni, are urmări tot mai cumplite și care se fac simțite timp tot mai îndelungat.

Primul război mondial, provocat de marile puteri imperialiste și dezlănțuit de militarismul german, a costat viața a zece milioane de oameni. Datorită lui și-au pierdut sănătatea și au rămas schilozi zeci de milioane de oameni. Războiul a condamnat popoare întregi să îndure foame și lipsuri.

Cel de-al doilea război mondial, al cărui inițiator principal a fost fascismul german, a avut drept rezultat că în vîltoarea războiului au fost trîte nu numai armate uriașe, nu numai fronturile. Bombele lansate din avioane au distrus orașe deschise, au ucis mii și sute de mii de cetățeni pașnici, iar în dosul gardurilor de sîrmă ghimpată ale lagărelor hitleriste, în camerele de gazare au pierit milioane de bărbați, femei și copii. Uriașe mijloace materiale cu care s-ar fi putut construi mii de orașe înfloritoare, cu care s-ar fi putut hrăni și îmbrăca popoare întregi, au fost puse în slujba distrugerii, a morții. Peste 30 de milioane de vieți omenești a înghițit cel de-al doilea război mondial, fără a mai socoti milioanele de răniți și schilodiți, iar în ultimele zile ale războiului, asupra unor orașe japoneze deschise au căzut primele două bombe atomice, arătînd ce primejdie de exterminare în masă pîndește pe oameni.

Nu e nevoie nici de cunoștințele unui savant, nici de fantezia unui poet ca să spunem că un nou război — dacă popoarele îl vor admite — va depăși tot ceea ce omenirea a îndurat vreodată. Locuitorii Europei și Americii, Asiei, Africii și Australiei știu că omul a descătușat forțe atît de uriașe ale naturii și a devenit stăpîn al unor mijloace atît de puternice, încît acțiunea lor distructivă poate lovi orice punct al globului pămîntesc. Nu va exista într-un nou război colțișor unde omul ar putea găsi adăpost sigur. Flăcările unui război dus cu arma atomică, cu hidrogen și cu rachete ar cuprinde toate popoarele și ar amenința cu nenorociri incalculabile multe generații ale omenirii.

Oamenii simpli din lumea întreagă, fără deosebire de naționalitate și de vederile lor politice, de credința și culoarea pielii, vor să trăiască în pace. Oamenii simpli din lumea întreagă întreabă : oare omul, a cărui rațiune biruitoare smulge naturii toate tainele și care devine tot mai mult stăpîn asupra ei, oare omul care datorită lansării sateliților artificiali sovietici ai pămîntului va putea în curînd să atingă stelele, — oare omul nu va fi în stare să evite războiul și să împiedice auto-distrugerea ?

Noi, reprezentanții partidelor comuniste și muncitorești, în deplină conștiință a răspunderii noastre pentru destinele popoarelor, declarăm :

Războiul nu este inevitabil, războiului i se poate pune stavilă, pacea poate fi apărată și consolidată.

Ne-am întrunit în capitala țării care cu 40 de ani în urmă a deschis o eră nouă în istoria omenirii. In 1917, pe pămîntul Rusiei a biruit pentru prima oară în istorie revoluția socialistă. Puterea au luat-o în mîinile lor oamenii muncii care și-au pus ca țel să distrugă toate formele de asuprire și exploatare a omului de către om. Muncitorii și țăranii din Rusia, sub conducerea partidului lui Lenin, au înscris pe stindardele lor lozinca păcii și i-au rămas întotdeauna credincioși. In cursul celor 40 de ani ai existenței sale, Țara Sovietelor a deschis tuturor popoarelor calea spre pace, a născut — în ciuda obstacolelor îngrămădite de imperialiști — spre colaborare pașnică cu celelalte țări, indiferent de orînduirea lor socială.

In numele intereselor lor vitale, muncitorii din țările capitaliste au participat activ la această luptă pentru pace. Această nobilă operă s-a bucurat de sprijinul oamenilor înaintați din lumea întreagă. Dar forțele păcii n-au reușit să pună omenirea la adăpost de o nouă catastrofă, să împiedice izbucnirea celui de al doilea război mondial. Forțele acestea erau prea puțin numeroase, iar Uniunea Sovietică era pe atunci singura țară care a luptat consecvent pentru menținerea păcii.

Astăzi, noi, comuniștii, spunem că acum este posibil să se bareze calea războiului, să se mențină pacea. Noi spunem aceasta cu toată certitudinea, deoarece alta este astăzi situația din lume, altul este raportul de forțe.

Țara Sovietelor, născută de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, nu mai este singură și izolată. După victoria asupra fascismului s-a format uriașa lume a socialismului, care numără aproape un miliard de oameni. In năzuința spre pace și colaborare internațională, spre coexistență pașnică a diferitelor sisteme sociale, pășește cot la cot cu Uniunea Sovietică o altă mare putere socialistă — China populară. Pentru aceleași scopuri pașnice luptă țările de democrație populară din Europa și Asia.

Dezvoltarea nemaiîntîlnită a industriei, științei și tehnicii în Uniunea Sovietică și în celelalte țări socialiste slujește cauza păcii, constituie o puternică frînă care îngreunează dezlănțuirea unui război.

Pe arena mondială a mai crescut o altă forță nouă : popoarele coloniale, trezite de Revoluția din Octombrie, care au scuturat sau sînt pe cale de a scutura jugul dependenței seculare și care vor să trăiască în pace, împotrivindu-se amestecului forțelor imperialiste în treburile lor interne. Pentru a pune capăt stării de înapoiere și mizerie, ele duc o politică de pace și neutralitate, politica cunoscutelor „cinci principii" — respectarea reciprocă a integrității teritoriale și a suveranității, neagresiunea, neamestecul în treburile interne ale altora, egalitatea în drepturi și avantajul reciproc, coexistența pașnică.

Nu numai popoarele țărilor socialiste, nu numai popoarele din Orient nu vor război. Urăsc războiul și popoarele țărilor capitaliste din Occident, care l-au îndurat de două ori.

Forțele păcii sînt uriașe. Ele pot să împiedice războiul, să mențină pacea. Dar noi, comuniștii, considerăm de datoria noastră să avertizăm pe toți oamenii din lume că pericolul unui monstruos război de exterminare a oamenilor n-a trecut încă.

De unde vine primejdia pentru cauza păcii, pentru securitatea popoarelor ? Cei interesați într-un război, cei care visează la un război sînt monopolurile capitaliste care au strîns bogății fabuloase de pe urma celor două războaie mondiale, de pe urma actualei curse a înarmărilor. Aducînd monopolurilor profituri uriașe, cursa înarmărilor apasă tot mai greu pe umerii oamenilor muncii, înrăutățește considerabil situația economică a țărilor. Sub presiunea monopolurilor capitaliste, îndeosebi a celor americane, cercurile guvernante din unele state capitaliste resping propunerile cu privire la dezarmare, la interzicerea armelor nucleare și cu privire la alte măsuri în vederea preîntîmpinării unui nou război. Țările iubitoare de pace au făcut în Organizația Națiunilor Unite numeroase propuneri bune, a căror acceptare ar fi consolidat pacea, ar fi slăbit primejdia unui nou război. Nimeni nu poate nega că propunerile supuse spre examinare O.N.U. în problemele încetării cursei înarmărilor și ale înlăturării primejdiei unui război atomic, propunerile cu privire la coexistența pașnică a statelor, la dezvoltarea colaborării economice între ele — care constituie un factor hotărîtor al creării încrederii necesare în relațiile dintre state — corespund intereselor vitale ale tuturor popoarelor. De rezolvarea acestor probleme depind în mare măsură destinele păcii, destinele viitoarelor generații. Aceste propuneri întîmpină o rezistență activă numai din partea celor care sînt interesați în menținerea încordării internaționale.

Mii de ziare și posturi de radio repetă zilnic popoarelor din S.U.A., Anglia, Franța, Italia și din alte țări capitaliste că „comunismul mondial" ar amenința libertatea lor, modul lor de viață, existența lor pașnică.

Dar nici partidele comuniste, nici vreuna din țările socialiste nu au motive care să le împingă la dezlănțuirea unui război și la o agresiune militară asupra altor țări, la cotropirea unor pămînturi străine. Uniunea Sovietică, China populară stăpînesc ele însele întinderi uriașe de pămînt și bogății naturale incalculabile. In nici una din țările socialiste nu există clase sau pături sociale ale populației, interesate într-un război. In aceste țări sînt la putere muncitorii și țăranii, care în toate războaiele au adus cele mai mari jertfe. E oare cu putință ca aceștia să dorească un nou război ? Țelul comuniștilor este construirea unei societăți în care vor fi asigurate bună starea generală, înflorirea tuturor popoarelor, pacea veșnică între națiuni.

Pentru a construi o asemenea societate, țările socialiste au nevoie de o pace trainică. De aceea nu există dușmani mai consecvenți ai războiului, luptători mai fermi pentru pace, decît comuniștii !

Țările socialiste nu vor să impună prin forță nici unui popor sistemul lor social și politic. Ele sînt ferm convinse că victoria socialismului este inevitabilă, ele știu însă de asemenea că socialismul nu poate fi impus din afară, că în fiecare țară el trebuie să fie în primul rînd rezultatul luptei interne a clasei muncitoare și a tuturor forțelor progresiste. De aceea, nici vorbă nu poate fi ca țările socialiste să se amestece în relațiile interne ale altor țări, dar totodată ele nu îngăduie nici ca alții să se amestece în treburile lor interne. De aceea, afirmațiile cum că țările socialiste ar amenința pacea, vrînd, chipurile, să impună altora cu forța sistemul lor, nu sînt decît încercări de a înșela oamenii iubitori de pace.

Pacea poate fi menținută numai dacă toți cei cărora pacea le este scumpă își vor uni eforturile, își vor întări vigilența față de uneltirile atîțătorilor la război, își vor da seama pînă la capăt că datoria lor sfîntă este să înțeleagă lupta pentru apărarea păcii, care este în primejdie.

Pentru binele maselor populare din lumea întreagă, năzuind spre progres și spre un viitor luminos al tuturor popoarelor, ne adresăm :

bărbaților și femeilor,
muncitorilor și țăranilor,
oamenilor de știință și artă,
învățătorilor și funcționarilor,
tineretului,
meseriașilor, comercianților și industriașilor,
socialiștilor, democraților și liberalilor,
tuturor oamenilor, indiferent de convingerile lor politice și religioase,
tuturor celor ce-și iubesc patria,
tuturor celor ce nu vor război,
tuturor oamenilor de bună voință din lumea întreagă.

Ne adresăm vouă tuturora cu chemarea :

cereți încetarea cursei înarmărilor, care agravează zi de zi pericolul unui nou război și pe care voi, oamenii muncii, o resimțiți cel mai greu ;

cereți interzicerea fabricării și folosirii armei atomice și cu hidrogen, iar ca un prim pas încetarea imediată a experiențelor cu aceste arme ;

cereți să se pună capăt politicii blocurilor militare și creării de baze militare în alte țări ;

(Continuare în pag. II-a)

MANIFESTUL PĂCII

(Urmare din pag. I-a)

cereți ca, în însăși inima Europei, să nu fie reînarmați militariștii germani, principalii vinovați ai ultimului război;

cereți încetarea uneltirilor și provocărilor militare ale imperialiștilor în Orientul apropiat și mijlociu;

sprijiniți politica de securitate colectivă, politica de coexistență pașnică a diferitelor sisteme sociale, politica de largă colaborare economică și culturală a popoarelor. Ne adresăm vouă tuturor cu chemarea:

cereți guvernelor voastre să promoveze în Organizația Națiunilor Unite o politică de pace și să se opună politicii războiului rece.

Ne adresăm tuturor oamenilor de bună voință din lumea întreagă;

Organizați-vă și luptați pentru:

1) Încetarea imediată a experimentării armei atomice și cu hidrogen;

2) Interzicerea necondiționată în cel mai scurt timp a fabricării și folosirii acestei arme.

Noi, comuniștii, ne-am închinat viața cauzei socialismului. Noi, comuniștii, avem credința neclintită că această măreață cauză va triumfa. Tocmai fiindcă credem în triumful ideilor noastre — ideile lui Marx și Lenin, ideile internaționalismului proletar — noi dorim pacea și luptăm pentru pace. Războiul este dușmanul nostru.

Fie ca de acum înainte, țările cu diferite sisteme sociale să se întreacă în dezvoltarea științei pașnice, a tehnicii pașnice. Fie ca ele să-și dovedească superioritatea nu pe cîmpul de bătălie, ci în întrecerea pentru progres, pentru ridicarea nivelului de trai al popoarelor.

Întindem mîna tuturor oamenilor de bună voință. Cu forțe comune vom scutura povara înarmărilor, care apasă asupra popoarelor. Vom elibera lumea de amenințarea războiului, a morții și distrugerii. Avem în față viitorul luminos și fericit al omenirii, care pășește spre progres.

PACE LUMII!

Prezentul Manifest a fost adoptat de către delegațiile Partidelor Comuniste și Muncitorești din Albania, Algeria, Argentina, Australia, Austria, Belgia, Bolivia, Brazilia, Bulgaria, Canada, Cehoslovacia, Ceylon, Chile, China, Columbia, Coreea, Costarica, Cuba, Danemarca, Ecuador, Elveția, Finlanda, Franța, Grecia, Guatemala, Honduras, India, Indonezia, Iordania, Irak, Israel, Italia, Iugoslavia, Japonia, Luxemburg, Marea Britanie, Malaia, Maroc, Mexic, Noua Zeelandă, Norvegia, Olanda, Panama, Paraguay, Peru, Polonia, Portugalia, Republica Democrată Germană, Republica Dominicană, Republica Federală Germană, Republica Populară Mongolă, Romînia, San-Marino, Siria și Liban, Spania, Suedia, Tailanda, Tunisia, Turcia, Ungaria, Uniunea Sovietică, Uruguay, Venezuela, Vietnam.

Adunări cetățenești în întreaga țară

În întreaga țară continuă adunările cetățenești în care mii de oameni ai muncii își exprimă adeziunea la documentele sesiunii de la Stockholm a Consiliului Mondial al Păcii, cerînd să se pună capăt experiențelor cu arme nucleare, să se ajungă la un acord internațional în problema dezarmării.

Astfel de adunări au ținut muncitorii, tehnicienii și funcționarii uzinelor „Mao Țze-dun" și cetățenii din cartierul respectiv, reprezentanții cultelor din Capitală și din regiunea București.

Asemenea adunări cetățenești au mai avut loc și la Craiova, Sibiu, Oradea, Iași, Ploești, Buzău, Cîmpina, Galați și în alte orașe.

(Agerpres)

Nr. 9 — 10 al revistei „PENTRU APĂRAREA PĂCII"

A apărut numărul 9-10 al revistei „PENTRU APĂRAREA PĂCII", publicație lunară a Comitetului Național pentru Apărarea Păcii din R.P. Romînă.

Editorialul semnat de prof. dr. Alex. Sanielevici, este intitulat „40 de ani de strajă păcii".

Revista conține materiale consacrate campaniei mondiale pentru încetarea experiențelor nucleare. Sînt publicate astfel importantele documente adoptate de sesiunea de la Stockholm a Biroului Consiliului Mondial al Păcii, un reportaj despre lupta femeilor din Anglia pentru interzicerea armelor atomice, declarațiile savantului american dr. Linus Pauling în legătură cu această problemă etc.

„Lupta dvs. ne insuflă noi forțe în lupta pentru pace" — se intitulează articolul scris de Antoine Tabet, președintele Consiliului național al partizanilor păcii din Liban, care ne-a vizitat recent țara.

Revista cuprinde de asemenea rubricile: Aniversări culturale, figuri de luptători pentru pace, scrisori de la prieteni de peste hotare etc.

Ședința lărgită a Comitetului Uniunii compozitorilor din R. P. Romînă

În zilele de 20 și 21 noiembrie 1957 a avut loc o ședință lărgită a Comitetului Uniunii Compozitorilor din R. P. Romînă, la care au participat cei mai de seamă compozitori și muzicologi, precum și delegați ai principalelor instituții muzicale. Au participat de asemenea secretarii filialelor Cluj, Timișoara și Iași, precum și ai cenaclelor din Sibiu și Orașul Stalin.

Comitetul a ascultat rapoartele secțiilor de muzică simfonică și de cameră, corală și de masă, de muzică distractivă, de muzicologie, al subsecției didactice, al secției de documentare și al revistei „Muzica".

Secretarii Uniunii Compozitorilor au făcut comunicări și au expus referate despre problemele teoretice și practice ale creației muzicale în etapa actuală, despre perspectivele și planurile de muncă ale Uniunii compozitorilor.

La discuții au participat 30 de vorbitori — compozitori și muzicologi din București și principalele orașe ale țării.

În încheierea ședinței a vorbit tovarășul Ion Dumitrescu, prim secretar al Uniunii compozitorilor din R. P. Romînă.

Atît din referate, cît și din discuții a reieșit angajamentul ferm al tuturor compozitorilor de a contribui cu toată puterea lor de muncă la dezvoltarea muzicii pe linia realismului socialist, la adîncirea legăturii cu oamenii muncii din patria noastră, la înflorirea culturii noastre socialiste în conținut și naționale în formă.

Conferință de presă cu delegația de cineaști francezi

Vineri după amiază, în saloanele hotelului Athenée Palace din Capitală a avut loc o conferință de presă cu membrii delegației de cineaști francezi, în frunte cu dl. Robert Maurice Cravenne, oaspeți ai țării noastre cu prilejul Săptămînii filmului francez. A participat și regizorul francez Louis Daquin.

Luînd cuvîntul, dl. Robert Maurice Cravenne a subliniat impresiile deosebit de plăcute pe care delegația le păstrează din contactul cu publicul și cineaștii romîni.

Răspunzînd întrebărilor puse de ziariști, artista Michèle Morgan a vorbit despre vizita pe care a făcut-o la Institutul de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale", unde a întîlnit tineri și tinere talentați.

Vorbind despre publicul nostru, regizorul Henri Verneuil a relevat între altele că a întîlnit la București un public receptiv, cu un simț artistic dezvoltat.

Actorul Henri Vidal a avut aprecieri elogioase cu privire la condițiile tehnice moderne puse la dispoziția cineaștilor romîni pentru realizarea filmelor lor, exprimîndu-și convingerea că producția viitoare a cinematografiei noastre va fi la înălțimea mijloacelor de care dispune.

Dl. Pierre Gérin, referindu-se la organizarea Săptămînii filmului francez în Orașul Stalin, și-a exprimat satisfacția pentru felul cum publicul din acest oraș a primit filmele prezentate.

La sfîrșit, conducătorul delegației de cineaști francezi a scos în relief rolul artei cinematografice în apropierea între popoare. Săptămîna filmului francez — a spus dl. R. M. Cravenne — constituie un eveniment care va întări relațiile de prietenie dintre cele două popoare ale noastre.

(Agerpres)

Prin cîteva depozite de lemne din Capitală

E lesne de înțeles de ce acum, în pragul lunilor de iarnă, forfota-i mai mare în curțile depozitelor de lemne. Pe rampele depozitelor se scurg, din zori și pînă-n seară, mașini și care vîrfuite cu lemne și cărbuni. Oamenii își fac masive aprovizionări pentru iarnă. Organele sfatului popular al Capitalei și ale întreprinderii „Combustibilul" s-au îngrijit din timp ca depozitele să fie bine aprovizionate cu cantitățile necesare de lemne și cărbuni.

Am vizitat zilele acestea cîteva depozite din Capitală. La depozitul nr. 27 din cartierul Tei, la cel din Dămăroaia, ca de altfel la majoritatea depozitelor cetățenii își ridică ultimele cantități de lemne pe anul în curs. Începînd de la 1 decembrie va începe distribuirea lemnelor și cărbunilor în contul anului viitor.

Pînă aici toate-s bune. Ar fi totuși ceva de spus în legătură cu mijloacele de transport. În general, depozitele nu asigură transportul lemnelor pentru cei care cumpără „la liber". La unele depozite „nu este voie" să ridici lemnele cu mijloace de transport proprii, iar la altele aștepți cam mult pînă ți se încarcă căruța. Toate aceste neajunsuri supără pe cumpărători, deși ele ar putea fi remediate cu ușurință.

Și încă un fapt. La depozitul nr. 11 din raionul Grivița Roșie un cîntar defect stă răsturnat, așteptînd cam de mult meșterii care să-l repare. Aici, mijloace de transport sînt destule, dar stau mai mult nefolosite căci cei înscriși la centru și-au ridicat aproape în întregime lemnele și activitatea este redusă. Cu toate acestea nimeni nu s-a gîndit să treacă o parte din aceste mijloace de transport la depozitul nr. 24, care nu este prea departe. Nu s-ar mai plînge astfel nimeni de timp pierdut — nici căruțașii, nici cumpărătorii. Pentru aceasta este însă nevoie de ceva mai mult interes și chiar de mai multă inițiativă. Se pare însă că aceste însușiri mai lipsesc unor organe ale „Combustibilului"...

Ne continuăm vizita prin depozitele de lemne. La depozitul nr. 26 din Filaret se obișnuiește să se servească „după ochi". Dacă nu ai cumva cunoscuți printre personalul depozitului, riști să aștepți ore în șir, și „rîndul" tot nu-ți sosește. Lucruri asemănătoare se petrec și la depozitul nr. 3 din b-dul T. Vladimirescu.

Iată-ne ajunși și în cartierul Obor. Am intrat mai întîi la depozitul nr. 9, unul dintre cele mai mari. Într-adevăr, aici se află munți de lemne. În curte însă nici o mișcare. Ce s-o fi întîmplat?

— La depozitul dumneavoastră e zi de sărbătoare?

— Da de unde! — intervine prompt responsabilul, ni s-au defectat basculele.

Ne-am amintit atunci că și în urmă cu vreo trei luni la acest depozit se găsea o basculă defectă. De reparat nu s-a reparat, iar acum s-a defectat și cea de a doua. Se înțelege că fără bascule, depozitul nu poate funcționa. Iată dar, cum din cauză că serviciul tehnic al întreprinderii „Combustibilul" nu ia la timp măsuri pentru repararea cîntarelor, activitatea unor depozite este stînjenită, iar unul dintre cele mai mari depozite stă chiar închis. Nici în acest caz cei în drept n-au dat dovadă de prea multă inițiativă. Cele 17 căruțe ale acestui depozit stau nefolosite, în timp ce un număr mai mare de cumpărători sînt îndrumați spre depozitul nr. 8, în plus față de cei înscriși acolo, ceea ce sporește sarcinile de transport ale depozitului. De ce oare atîta lipsă de spirit gospodăresc și de grijă față de nevoile oamenilor?

Cîteva cuvinte trebuie spuse și despre curățenia unor depozite știut fiind că nu este nevoie de mari investiții ca unele curți să fie astfel amenajate încît oamenii și căruțele să nu se mai împotmolească în noroi. Și totuși la multe depozite această problemă este neglijată.

Atît întreprinderea „Combustibilul" cît și Sfatul popular al Capitalei trebuie să se îngrijească în permanență de îmbunătățirea muncii în depozitele de lemne, luînd măsurile cuvenite pentru funcționarea în condiții bune a cîntarelor și basculelor, pentru deservirea la timp și în mod conștiincios a populației, cu atît mai mult cu cît aprovizionarea abundentă a depozitelor cu combustibil o permite.

T. P.

Cu planul anual îndeplinit

CÎMPIA TURZII. — Oțelarii de la cuptoarele electrice de la uzinele „Industria sîrmei" din Cîmpia Turzii și-au îndeplinit planul anual de producție încă de la 12 noiembrie. Ei au dat peste plan o cantitate de 1.360 tone oțel. Comuniștii de la oțelărie, cum sînt Vasile Măglaș, Mihail Blag și alții, au stat mereu în fruntea întrecerii.

Un alt colectiv al uzinelor — cel al secției trăgătorie de oțel tare — a raportat de asemenea îndeplinirea planului anual. În tot cursul anului acest colectiv a fost fruntaș în întrecerea pe uzină.

Muncitorii de la secțiile bare trase, bunuri de larg consum, turnătoria de piese de oțel și cei de la cositorirea sîrmelor lucrează și ei de pe acum în contul anului viitor.

PLOEȘTI. — Cu multe zile înainte de termen și-a îndeplinit planul anual de producție și colectivul întreprinderii „Feroemail" din Ploești. În acest an, muncitorii și tehnicienii acestei întreprinderi au sporit productivitatea muncii cu 11,84 la sută și au redus prețul de cost cu 3,02 la sută.

Turnătorii Gheorghe Petrescu și Ioan Georgescu, emailatoarea Elena Anton și strungarul Valeriu Rădulescu au obținut cele mai însemnate realizări în muncă.

Zilele trecute și-a îndeplinit planul anual și colectivul întreprinderii metalurgice „Neptun" din Cîmpina.

PITEȘTI. — În ziua de 15 noiembrie petroliștii din cadrul trustului de foraj Pitești și-au îndeplinit sarcinile anuale de plan privind producția globală, întreprinderile de foraj nr. 1 și 3 și întreprinderea de autotransport Leordeni au adus o însemnată contribuție la obținerea acestui succes.

Forestierii din cadrul I.F.E.T.-ului Stîlpeni au reușit ca în ziua de 22 noiembrie să îndeplinească planul anual, livrînd întreaga cantitate de masă lemnoasă ce-i revenea în acest an.

O expoziție a cooperativelor meșteșugărești

La sediul Uniunii Centrale a Cooperativelor meșteșugărești din Capitală s-a deschis expoziția permanentă de bunuri de consum și obiecte de artă populară executate de cooperativele meșteșugărești.

În standurile expoziției este prezentat un bogat sortiment de confecții, încălțăminte, țesături și tricotaje, articole pentru copii, mobilă, obiecte de uz casnic, precum și o gamă variată de obiecte de artă populară, produse de cooperativele meșteșugărești din țară.

(Agerpres)

Cercuri de citit

CRAIOVA (coresp. „Scînteii"). — În regiunea Craiova o bogată activitate o au cercurile de citit de la sate. În comuna Işalnița, raionul Craiova, de exemplu, cu sprijinul deputaților comuni, activiștilor culturali și sub îndrumarea organizației de bază, cercurile de citit și-au organizat activitatea pe baza unor planuri de muncă, ținîndu-se seamă în special de cerințele participanților.

În momentul de față în comună funcționează 33 cercuri de citit organizate pe circumscripții electorale. Aproape 500 țărani muncitori, tineri și vîrstnici, frecventează aceste cercuri. În cercuri s-au dezbătut probleme ca: folosirea muncii în comun, rolul gospodăriilor colective și întovărășirilor agricole etc. S-au mai purtat discuții pe teme educative ca, de pildă, îngrijirea copiilor și hrana lor, sfaturi pentru tinerele mame. În ultimul timp a fost discutată problema lansării celor doi sateliți artificiali ai pămîntului de către Uniunea Sovietică.

INFORMAȚII

■ Cu ocazia aniversării a 10 ani de la semnarea convenției culturale dintre R. P. Romînă și R. P. Ungară, Institutul romîn pentru relațiile culturale cu străinătatea a prezentat vineri după-amiază, la Casa oamenilor de știință, în spectacol de gală un film maghiar. A avut loc apoi un cocktail.

■ Vineri după-amiază, acad. Atanase Joja, ministrul Învățămîntului și Culturii a primit pe membrii delegației cineaștilor francezi în frunte cu Robert Maurice Cravenne, delegatul general al Unifrance-film, oaspeți ai țării noastre cu prilejul Săptămînii filmului francez. La convorbirea care a avut loc a asistat directorul general al cinematografiei, George Macovescu.

■ La tragerea Loto Central din seara zilei de 22 noiembrie 1957, au fost extrase din urnă următoarele 9 numere:

82 48 64 12 41 56 37 61 28

Fondul general de premii pe țară este de 1.899.283 lei.

(Agerpres)

Rectificare

În articolul despre Ady Endre din ziarul nostru de ieri al 5-lea aliniat din coloana a 3-a se va citi astfel:

„La 27 ianuarie 1919 Ady Endre moare, rămînînd pînă în ultima clipă alături de cei ce luptau pentru înfăptuirea „visului său îndrăznet", dar fiind lipsit de putința de a vedea împreună cu ei acest vis împlinindu-se — chiar dacă pentru scurtă vreme — prin proclamarea republicii sovietice maghiare".

TELEGRAMĂ

Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, tovarășului N. S. HRUȘCIOV, Consiliului de Miniștri al Uniunii Sovietice, tovarășului N. A. BULGANIN

Părăsind teritoriul țării dv. ospitaliere, vă mulțumim călduros pentru invitația de a participa la glorioasa sărbătorire a celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie și de a cunoaște și cu acest prilej mărețele realizări ale popoarelor sovietice, de care poporul romîn este legat printr-o prietenie de nezdruncinat. Vă urăm dv., Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, guvernului Uniunii Sovietice, popoarelor sovietice noi succese în opera de construire a comunismului și de apărare a păcii în lumea întreagă.

CHIVU STOICA
președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romîne

Ungheni, R.S.S. Moldovenească, 22 noiembrie 1957

Cuvîntarea tovarășului CHIVU STOICA

(Urmare din pag. I-a)

nieze relațiile dintre țările socialiste și mai ales dintre Uniunea Sovietică și aceste țări, să dezbine familia unită a țărilor noastre frățești, să le rupă una de alta pentru a lovi mai ușor în fiecare din ele! Dar marea familie a țărilor lagărului socialist s-a dovedit mai solidară ca oricînd, strîns unită prin scopul comun al construcției socialiste, al apărării independenței naționale și cuceririlor revoluționare ale popoarelor noastre, al apărării păcii și securității popoarelor.

În zilele de 16-19 noiembrie a avut loc Consfătuirea istorică a reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești din aproape întreaga lume. În fața ochilor noștri am avut imaginea întruchipată a înflăcăratei lozinci a lui Marx și Engels: „Proletari din toate țările, uniți-vă!" Alături de partidele comuniste care au luat ființă cu zeci de ani în urmă și care au o bogată tradiție și experiență de luptă, au fost reprezentate și partide comuniste și muncitorești care s-au constituit în anii celui de-al doilea război mondial sau chiar în perioada de după război. Aceasta arată creșterea uriașă a influenței ideilor marxism-leninismului asupra maselor largi ale oamenilor muncii din toată lumea, creșterea forței și tăriei mișcării comuniste internaționale.

În continuare, vorbitorul a spus: Consfătuirea s-a desfășurat într-o atmosferă de strînsă colaborare și cordialitate, ce caracterizează relațiile dintre partidele frățești, legate prin unitatea ideologiei marxist-leniniste și principiile internaționalismului proletar. Partidele participante la consfătuire au exprimat solidaritatea frățească a oamenilor muncii din lumea întreagă cu Uniunea Sovietică, cu Republica Populară Chineză și cu celelalte țări socialiste, reazimul păcii și al progresului social.

Cea mai importantă problemă pentru toate popoarele este astăzi problema menținerii și apărării păcii în lume împotriva politicii agresive a cercurilor imperialiste care urmăresc să zvîrle omenirea într-un război purtat cu arme atomice și cu hidrogen, mai distrugător decît oricare alt război cunoscut pînă acum în istorie. Statele socialiste sînt călăuzite de principiul leninist al coexistenței pașnice, al colaborării economice și culturale cu toate statele, indiferent de regimul lor social. Promovînd cu consecvență această politică, devenită comună tuturor statelor iubitoare de pace, nu putem închide ochii în fața faptului că imperialismul american, împreună cu cercurile agresive din alte țări imperialiste, duc politica „de pe poziții de forță", continuă cursa înarmărilor, periclitează independența națională chiar a unor țări capitaliste dezvoltate, vor să pună din nou jugul colonial pe umerii popoarelor eliberate, creează noi focare de război în Europa, Asia și Africa, duc sistematic o activitate dușmănoasă împotriva țărilor socialiste în scopul restaurării capitalismului.

Consfătuirea partidelor comuniste și muncitorești a dezbătut profund problema păcii și războiului, cu spirit de răspundere pentru soarta milioanelor de oameni ai muncii din toate țările. Nu încape îndoială că astăzi țările socialiste, în frunte cu puternica Uniune Sovietică și marea Chină populară, constituie o forță invincibilă, de care se va zdrobi orice aventură războinică a cercurilor imperialiste agresive. Statele socialiste, partidele comuniste și muncitorești din întreaga lume sînt hotărîte să apere omenirea de grozăviile unui nou război, să asigure, fără de războaie, mersul înainte al omenirii potrivit legilor dezvoltării societății. Consfătuirea partidelor comuniste și muncitorești a hotărît să adreseze muncitorilor și țăranilor din toate țările, oamenilor de artă, știință și cultură din lumea întreagă, tuturor oamenilor de bună voință un Manifest al Păcii — semnat de reprezentanții a 64 de partide comuniste și muncitorești — în vederea organizării în fiecare țară a unei largi campanii pentru încetarea experiențelor cu arma atomică și cu hidrogen, și interzicerea fabricării și folosirii acestei arme, pentru pacea lumii întregi.

Cea mai puternică contribuție a poporului nostru la succesul forțelor păcii și socialismului în lume este concentrarea forțelor noastre pentru consolidarea mai departe a regimului democrat-popular, pentru îmbunătățirea permanentă a activității economice în vederea creșterii continue a producției industriale, dezvoltării agriculturii, sporirii productivității muncii, pentru înflorirea culturii socialiste și ridicarea nivelului de trai material și cultural al celor ce muncesc.

Condiția principală a succesului este întărirea neîncetată a partidului nostru și a unității sale, a disciplinei de partid și de stat, strîngerea necontenită a legăturilor partidului cu masele, întărirea continuă a rolului conducător al partidului în întreaga viață social-economică a țării.

Clasa noastră muncitoare și masele cele mai largi de oameni ai muncii din țara noastră, sub conducerea partidului, vor lupta și de acum înainte pentru întărirea și dezvoltarea unității și colaborării țărilor socialiste în frunte cu Uniunea Sovietică, pentru întărirea unității mișcării comuniste mondiale și a mișcării muncitorești internaționale.

Trăiască eroicul popor sovietic, încercatul Partid Comunist al Uniunii Sovietice, Comitetul său Central și guvernul sovietic!

Trăiască și înflorească necontenit patria noastră iubită, Republica Populară Romînă!

Trăiască Partidul Muncitoresc Romîn, în frunte cu Comitetul său Central!

Trăiască unitatea frățească a țărilor socialiste, în frunte cu Uniunea Sovietică! Trăiască unitatea și solidaritatea mișcării comuniste internaționale și a mișcării muncitorești mondiale!

Trăiască pacea între popoare!

În gara Băneasa, mii de oameni ai muncii din Capitală au aclamat ieri cu mare însuflețire pe membrii delegației romîne sosiți de la Moscova

ÎN DRUM SPRE BUCUREȘTI

În zorii zilei de vineri s-a înapoiat în țară delegația Partidului Muncitoresc Romîn și a guvernului Republicii Populare Romîne, în frunte cu tovarășul Chivu Stoica, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., președintele Consiliului de Miniștri, care la invitația Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și a guvernului Uniunii Sovietice, a participat la sărbătorirea celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Dimineața la ora 5 trenul special sosește la Ungheni. Gara e pavoazată cu drapele ale Uniunii Sovietice, R.S.S. Moldovenești și R. P. Romîne. Au venit să-și ia rămas bun de la delegația P.M.R. și a guvernului R. P. Romîne tovarășii Zinovi Serdiuk, prim-secretar al C. C. al P.C. din R.S.S. Moldovenească, Gherasim Rudi, președintele Consiliului de Miniștri al R.S.S. Moldovenești, și reprezentanți ai autorităților locale.

De la Moscova pînă la frontieră membrii delegației de partid și guvernamentale a R.P. Romîne au fost însoțiți de tov. I. E. Maksarev, președintele Comitetului de stat tehnico-științific de pe lîngă Consiliul de Miniștri al Uniunii Sovietice, E. D. Karpescenko, activist cu muncă de răspundere al C.C. al P.C.U.S., și I. A. Kocetkov, funcționar superior din Ministerul Afacerilor Externe al Uniunii Sovietice.

De la București în întîmpinarea delegației au venit tovarășii Alexandru Drăghici, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., Alexandru Bîrlădeanu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, și general-maior Marcu Stan.

Pe peronul gării Ungheni o companie de gardă prezintă onorul. Sînt intonate Imnurile de Stat ale R. P. Romîne, Uniunii Sovietice și R.S.S. Moldovenești. Tovarășul Chivu Stoica trece în revistă compania de onoare.

Odată cu delegația călătorește spre București A. A. Epișev, ambasadorul Uniunii Sovietice la București, și M. Dalea, ambasadorul R. P. Romîne la Moscova.

Tovarășul Chivu Stoica și ceilalți membri ai delegației își iau călduros rămas bun de la gazdele sovietice. Trenul pornește apoi spre Iași.

Gara Iași este pavoazată ca în zile de mare sărbătoare. Pe peron sînt arborate drapelele de stat ale R. P. Romîne și Uniunii Sovietice. Oamenii muncii veniți în număr mare în întîmpinarea delegației își exprimă dragostea nețărmurită față de partid și guvern. Sînt adresate cuvinte de salut Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, guvernului U.R.S.S., se aclamă pentru prietenia de nezdruncinat dintre poporul romîn și poporul sovietic.

Pe peron delegația este salutată de tov. Dumitru Gheorghiu, prim-secretar al Comitetului regional Iași al P.M.R., membru supleant al C.C. al P.M.R., Constantin Nistor, președintele Sfatului popular regional Iași, și de alți conducători ai organelor locale de partid și de stat. Cetățenii orașului Iași înmînează membrilor delegației mari buchete de flori.

În aplauzele entuziaste ale mulțimii membrii delegației coboară din tren. Tovarășul Chivu Stoica, conducătorul delegației, rostește la microfon o scurtă cuvîntare, în care mulțumește locuitorilor Iașului pentru frumoasa și calda primire făcută delegației. Vorbitorul a arătat că delegația de partid și guvernamentală care a luat parte la marea sărbătoare a popoarelor sovietice a putut vedea uriașele lor realizări din cei 40 de ani care au trecut de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Întorcîndu-se în țară delegația aduce cu sine din partea popoarelor sovietice cele mai călduroase simțăminte de dragoste frățească pentru poporul romîn.

În uralele celor prezenți, trenul pleacă spre București.

★

De-a lungul drumului, în gările împodobite cu steaguri, la Bîrlad, Tecuci, la Focșani, Buzău, la Ploești mii și mii de oameni ai muncii au venit să întîmpine, să ureze bun sosit în patrie membrilor delegației de partid și guvernamentale care se întorc de la Moscova. Tovarășii Chivu Stoica și ceilalți membri ai delegației coboară din tren în stații și stau de vorbă prietenește cu cei veniți în întîmpinare, transmițîndu-le salutul călduros, sentimentele de prietenie frățească și urările de noi succese în munca de construire a socialismului aduse din partea poporului sovietic, a Partidului Comunist și guvernului Uniunii Sovietice.

La Ploești, unde ziarele din Capitală au sosit mai din timp și oamenii muncii au putut să ia cunoștință de Declarația Consfătuirii reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești din țările socialiste, care a avut loc la Moscova între 14 și 16 noiembrie 1957, ei și-au manifestat în fața membrilor delegației în frunte cu tov. Chivu Stoica, adeziunea lor totală față de cuprinsul Declarației, hotărîrea lor fermă de a lupta pentru țelurile comune ale tuturor oamenilor muncii — pacea, democrația și socialismul.

(Agerpres)

Marin

de V. EM. GALAN

Nichita Vuza din Dobreasa — un flăcău scund, roșu, holbat, fălcos și cu țeasta rasă — se hlobăna pe-o lădiță ca vai de lume, căznindu-se să dirijeze chipurile un soi de cor :

Dragu' neichii cucuruz...

Întinzînd gîtul vînos de parc-ar fi vrut să înghită becul din tavan și pițigăindu-și vocea mai mult decît era nevoie, zbiera întîiele două cuvinte de-a valma cu niște tenori care nu se auzeau mai de fel, apoi, în pauza de după „neichii", îl azvîrlea grăbit pe „cucuruz" baritonilor, ca să-i poată da intrarea, solemn, prietenului său, Marin Ambru. Judecînd după cele ce se petreceau atunci în fruntea dirijorului, Marin s-ar fi căzut să susțină corul rostogolind cumva din treaptă-n treaptă, în contrapunct, dedesubtul lui „cu-cu-ruz", un „măi-măi-măi" peste seamă de gros, cufundat la cine știe cîte octave dincolo de limitele îngăduite chiar și basilor.

Basul, Marin Ambru, zăcea însă pe capătul băncii lui, lîngă fereastră, și, neavînd habar de „intrările" cu care-l îndesa Nichita Vuza, părea să numere, prin podele, de cîte ori i se învîrteau roțile trenului sub tălpi.

— Ce naiba ai, mă Marine ? dădea să-l certe Nichita Vuza, fierbînd; dar trebuia să-l lase în plata Domnului ca să-și ajungă din urmă coriștii : Țu-u-cui o-ochii.

Țucu-i ochii cui te-o pus...

Pe „țucu-i ochii" îl cînta ajutîndu-și baritonii, iar pe „cui te-o pus" îl preda în șoaptă tenorilor, grăbit să pregătească iarăși, optimist, intrarea basului — de data asta cu un „amîndoi" :

Dragu' neichii cucuruz
măi-măi-măi
Țucu-i ochii cui te-o pus
a-min-doi

— Hai, mă, și tu !... Ce ai ?... Rîd de noi mutălăii din Nucet, nu vezi ? Ți-ai găsit ! Marin Ambru — lemn, butuc, stană de piatră ! Iar „mutălăii din Nucet", uitînd pesemne cît erau de „mutălăi" și cît de prizărit era corul căminului lor față de corul din Dobreasa, își cam luau nasul la purtare. Cîțiva, rămași în preajma lui Nichita, i se uitau uimiți în gură, îi urmăreau filfiitul ritmic al brațelor printre baritoni, traiste, lădițe, tenori și polițe pentru bagaje, și, în loc să cînte, pufneau și se tot întrebau unul pe altul dacă-n Dobreasa „aștia-și pun la dirijat chiar toate morile de vînt, ori numai p-astea, cu sirenă de alarmă"... Alți „mutălăi", rămași printre bănci, către ușa vagonului, se înghesuiau împrejurul unuia de-al lor — un flăcău zburlit și buzat — care, uitînd parcă să-și mai tragă răsuflarea, cînta ușurel, din vîrful buzelor, un cîntecel mai pătrunzător totuși decît larma „corului" dirijat de Nichita :

Foaie verde nucă seacă
Pleacă și recruții, pleacă...

— Dragu' neichii cucuruz ! zbiera pițigăiat Nichita, hotărît să coplesească „mutălăul" ; dar tenorii lui din Dobreasa, în loc să-l ajute, își dădeau coate cu nucețenii.

Petrece-mă puică dragă

o ținea buzatul pe-a lui,

Că te-am iubit vara-ntreagă...

— Țucu-i ochii cui te-o pus ! mugi Nichita Vuza sfîrșitul de unul singur.

Da' mă-ntorc din cătănie
Și ne luăm de Sînt Ilie.

isprăvi îndată și buzatul.

— Ce-i, mă, cu tine ? se repezi însfîrșit Nichita la Marin, cu gînd să nu-l mai slăbească. Ce ai ?... Condu tu, na ! îl îndemnă, oferindu-i cu părere de rău lădița. Eu... ce nu știe omul, nu știe ; gata ! M-am băgat așa... de haz. Condu, zău ! Tu știi, de tine-ascultă. Conduci ?

Marin — nimic.

Neștiind ce să mai spună, Nichita i se așeză, posomorît, alături.

Foicică fragile,

începu buzatul alt cîntec

Spală-mi maică hainile,

se adunară voci răzlețe din tot vagonul.

Ispita, hotărît, era din cale afară de puternică. Aruncînd prietenului său o privire vinovată, Nichita sări pe lădiță. Lopăta iarăși dintr-amîndouă mîinile, urla ba cu tenorii, ba cu baritonii... dirija în legea lui, pentru cheful lui, și, fără să-i pese de hazul „mutălăilor", încurca, de bună seamă, totul.

Spală-mi maică hainile
Și vină de mi-i petrece

— Hai, mă Marine, mă ! Basul, mă : „zin-ghi-dà... zin-ghi-dà... à... zum-zum"... Eh ! Sigur că nu iese, fără bas !

Simțind în cele din urmă că mîinile lui Nichita i se zbăteau pe sub nas cu vreun anume rost, Marin Ambru se uită nedumerit împrejur. Cînd pricepu însă ce i se cerea, își răsfrînse a lehamite buzele croite sever și nu tocmai regulat, gemu deslușit un „Dracu știe !" apoi, ridicîndu-se cît era de lung, întoarse spatele și corului și dirijorului... Zmuci de sub bancă o traistă roșie, bucșită și-nnodată peste măsură... o trînti în dușmănie pe cerceveaua metalică a ferestrei deschise, își înfundă amîndouă coatele într-însa ca-ntr-o pernă, își înțepeni un pumn sub falcă, și, n-audo, n-avede, rămase așa. Însingurat, străin de zarva din vagon, lăsa curentul rece să-i sfichiuiască fața și să-i îmbîcsească părul scurt, des ca o pîslă, cu fărîmituri negre, puturoase, de zgură.

Înalt, după măsurătoarea precisă a doctorilor militari, de „1,85 m.", cu perimetrul toracic însumînd „în expir", tot după măsura doctorilor militari, „101,5 cm.", Marin Ambru-basul, năsos, tuciuriu, cu ochi verzi, obraji tătărăști și păr aproape albit de soare, nu prea era „frumos de pus în cadră". Trebuie să fi fost totuși, în ceasurile lui bune, tare chipeș. Acuma însă, crunt, mohorît, se uita atît de fioros la colinele ce-i defilau pașnic pe dinainte, încît ar fi arătat de-a dreptul ca un ocnaș dintr-o gravură veche — dacă de sub încruntăturile lui n-ar fi răzbătut, aproape copilărește, o durere în stare să înmoaie pînă și pietrele.

Într-un tîrziu, cînd trenul se arcui pe-o curbă lină, înaintea locomotivei se ivi Argeșul, — lunca... zăbrelele podului... Marin Ambru încleștă traista cu amîndouă mîinile. Așteptă un minut... două... trei... cinci, pînă simți huruitul roților schimbîndu-și sonoritatea și văzu cele dintîi grinzi metalice fulgerîndu-i cenușiu pe dinainte. Atunci se aplecă ușor... ochi atent... repezi traista către șuvoiul tulbure de jos — și, temîndu-se încă să nu fi greșit, îi urmări cu sufletul la gură rostogolirea : o văzu lunecînd pe coasta tăbluită a vagonului... sărind înlături din colțul scării... încurcîndu-se o clipă printre grinzile podului... revenind, îmbrîncită de-un vîrtej, către roțile trenului... și, în sfîrșit, cufundîndu-se, printre traverse, în hău. Atunci, oarecum ușurat, Marin se trînti oftînd la loc pe bancă.

Fără să vadă nimic în afară de corul lui, Nichita dirija înainte :

Și vină de mi-i petrece...

— Ce te roade, mă Marine, ce ai ? Te-ai sfădit cu careva ?

C-un urcior de apă rece...

— Basul, mă ! Hai, Marine, zău : „zin-ghi-dà"...

— Tocmai că nu m-am sfădit ! mormăi de astă dată Marin. Dacă mă sfădeam, măcar...

Că luăi pușca la spinare

— Cu cine, mă ? Las-o dracului de sfadă... Hai, zău, și tu: „zin-ghi-dà"...

— Cu... Uuuuh ! Cu tata, na ! Mai vrei ceva ?

Abia acuma înțelegea Nichita că Marin era într-adevăr la ananghie. Își făcu loc lîngă el, pe bancă. Corul, rămas fără dirijor, începea în sfîrșit să se înghebe.

— Te-ai sfădit tu cu... taică-tău ? ! încercă să se lămurească, nevenindu-i a crede. Tocmai azi ți-ai găsit ? !... De la ce, mă ?... Și v-ați despărțit așa, sfădiți ?... Cînd ? ! Că parcă...

Își înlănțuia întrebările stîngaci, timid, cu pauze din ce în ce mai lungi între una și alta.

— Măcar de m-aș fi sfădit ! izbucni în cele din urmă Marin. Ți-am spus că nu.

— Păi dacă nu, atunci...

— Atunci mai bine taci, nu mi te tot vîri în suflet ! îl repezi Marin, întorcîndu-se ca să-l privească, înrăit, în lumina ochilor. Pricepi ? Că n-am loc nici pentru mine, fi-mi-ar sufletul al... Uh !

Prins parcă fără veste în bătaia grindinii, Nichita se chirci pe marginea băncii si tăcu mîlc. Împărtășea el într-un fel durerea prietenului său, dar de aprobat, nu-l aproba.

„Poți să fii tu derbedeul derbedeilor — judeca Nichita gospodărește, pe-ndelete — și-ncă nu te sfădești cu tată-tău într-o zi ca asta ! Zău, mă : la despărțire ? ! Nici de-ar fi el, tată-tău, cărpănosul cărpănoșilor, de ți-ar fi căutat ceartă cu luminarea, nici atunci n-ar avea rost să te apuci de sfadă tocmai azi ! Așa-i, lasă ; ce mai... !"

Așa era. Numai că nu se potrivea. Marin, întîi și-ntîi, nu era „derbedeul derbedeilor" : era coșcogea brigadier : brigadierul brigăzii tineretului, a șaptea după număr și, după hărnicie, a doua. Brigadier cu școală medie ! Agricolă ! Cîți, în Dobreasa, aveau feciori ca Marin ?

— Păi... ce-ți fi găsit de-mpărțit, tu cu tată-tău ? se minună Nichita cu voce tare ; dar Marin își răsuci mînios pumnii pe genunchi și nu răspunse.

Nichita Vuza era prieten cu Marin Ambru de cînd se știa pe lume. Măcar de s-ar fi înțeles toți copiii, cu părinții lor, cum știa el, Nichita, că se înțelegea Marin cu tată-său !... Sfadă ? Unde ? Acasă ? Niciodată ! În adunarea generală a gospodărici,

(Continuare în pag. 4-a, col. 1-2)

ADY ENDRE

„Steaua stelelor"

Nu cade niciodată steaua roșie :
Soare și lună, Venus — au pierit
Și ea măreț domnește-n răsărit.

Nu-i roșie nicicînd steaua ce cade :
E-albastră, verde-i, roză este, pală :
O toană-n nesfîrșita lume-astrală.

Alunecă, stea pieritoare, cazi,
Te prăbușește, cu suspine mii :
Și dintr-o stea se poate face zi.

Stea roșie, tu scapără domnind !
De cînd e omul om și-n sus privește,
Doar steaua roșie i-a fost nădejde.

1908

Scăpărătorul Focului

Numai atunci mari fapte s-au născut
Cînd fost-au îndrăzneți, ce-n lume
De-o sută de-ori curaj avură,
Trecînd prin sute de furtune.

Pe-ntîiul îndrăzneț din lume
Slăviți-l : cel ce-a scăpărat
Scînteia — și ca spre-un datornic,
Privi la focul înălțat.

Zeu mare, dîrdîind sub geruri,
El smuls-a rodul sfîntei trude :
Cel ce-ndrăznește — și-astăzi încă
In sînge, sîngele-i aude.

Nu-i hărăzită lumea asta
S-o tragă spre trecut fricosul :
Om între oameni e-ndrăznețul,
Și cel mai om : mai curajosul.

Cel care vrea o altă lume
Nu-i lașul ce-și păzește părul :
Ci-urmașul celui ce aprinse
Intîiul foc, Scăpărătorul.

Traducere de EUGEN JEBELEANU

1913

In memoria marelui poet

SATU MARE (coresp. „Scînteii"). În sala Teatrului de Stat din Satu Mare a avut loc ieri o adunare festivă închinată aniversării a 80 de ani de la nașterea marelui poet revoluționar maghiar, Ady Endre. Adunarea a fost deschisă de tov. Vasile Pop, președintele Sfatului popular al orașului Satu Mare. Despre viața și opera lui Ady Endre au vorbit în limba română prof. Gabriel Georgescu, iar în limba maghiară prof. Antal Petre. După aceea a urmat un bogat program de recitări din versurile lui Ady Endre, interpretate de actorii teatrelor din regiune.

Este prima dintr-un șir de manifestări — ce vor dura mai multe zile — închinate memoriei marelui poet născut pe meleagurile băimărene.

★

Ieri a avut loc la Zalău dezvelirea unui bust al lui Ady Endre în fața liceului care-i poartă azi numele și unde a învățat marele poet. Bustul este opera sculptorului clujean, Balaska Nando.

Tot ieri, la casa cu nr. 45 din strada Petőfi, s-a dezvelit o placă comemorativă pe care stă scris : „Aici a trăit 4 ani, cînd a fost elev, poetul Ady Endre".

Seara, la casa raională de cultură, a avut loc o adunare festivă închinată memoriei lui Ady Endre.

FRUMUSEȚILE PATRIEI

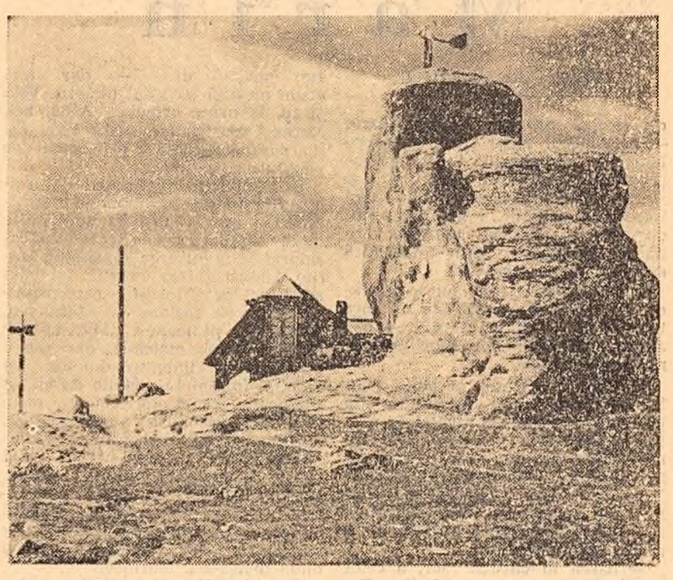

Munții Bucegi — vîrful „Omul"

LA TEATRUL DIN BRĂILA

Note de spectator

Am avut recent prilejul să facem cunoștința teatrului de stat din Brăila. Acest teatru susține un repertoriu variat și oferă același număr de spectacole ca și oricare din teatrele bucureștene — realizare remarcabilă dacă ne gîndim la condițiile cu mult mai modeste în care activează. E îmbucurător să constați cîți prieteni credincioși și-a cîștigat teatrul în rîndul celor cărora li se adresează. Pilon principal al vieții culturale a orașului, teatrul din Brăila se achită conștiincios de sarcinile sale.

Foarte pe scurt, despre două din spectacolele brăilenilor. În „Înșir-te mărgărite", feeria lui Victor Eftimiu, un succes de public al teatrului, impun, în primul rînd, regia (Gabriel Negri) și scenografia (Mihail Gavrilov). Foarte inteligent realizată atmosfera de basm, de „a fost odată", în decoruri ingenioase, cu toate greutățile de ordin tehnic ale unei scene mult prea mici. „Înșir-te mărgărite", cu o distribuție imensă pentru posibilitățile teatrului (sînt aduși în scenă pînă și colaboratorii tehnici), este totuși omogen — minus nota discordantă pe care o fac, cu toată bunăvoința, baletistele. Lucrat cu autentic fior romantic, cu convingere și căldură, spectacolul smulge aplauze chiar dacă nu ești mare amator de feerie. Reținem, în primul rînd, apariția puternică a lui Puiu Simionescu (Zmeul), un demon cu vibrante accente omenești, travestiul dificil, bine susținut de Anghel Deac (Vrăjitoarea) și Sorina realizată de Victoria Dinu. Nu credem că celelalte roluri oferă mai mult decît posibilitatea unui joc corect, tinzînd să creeze o atmosferă încărcată de poezie, ceea ce interpreții au și realizat. Făt Frumos, deși bine jucat, ne-a părut cam obosit în interpretarea lui Dumitru Pîslaru. (Era, poate, oboseala actorului distribuit unilateral în toți eroii pozitivi ai repertoriului. Altfel se simte, în Pîslaru, un talent inteligent și cultivat).

Spectacolul care da măsura posibilităților teatrului din Brăila a fost (pînă la „Sfîrșitul escadrei" a cărui premieră s-a bucurat de asemenea de mult succes), „Nota zero la purtare", comedia lui Virgil Stoenescu și Octavian Sava. E și firesc ca un teatru în care domină tineretul să realizeze un bun spectacol despre tinerețe. Brăilenii joacă entuziast, cu spontaneitate, tinerește. Elena Lipovan (Mariana), Gheorghe Lazarovici (Barbarossa), Viorel Brînzaș (Tarzan), sînt cuceritori. D. Pîslaru (Vardia) și Valentin Rusmir (Felecan), primul puțin prea „pozitiv", cel doilea puțin ostentativ negativ, au făcut totuși un cuplu convingător. De altfel întreaga distribuție merită să fie citată. Toată stima pentru foarte tînărul D. Dinulescu, în regia căruia ni se oferă o „Nota zero" nuanțată, într-o vervă îndrăcită.

(Chiar dacă nu descoperim nici o noutate, trebuie să subliniem încă odată ce largi posibilități de dezvoltare se oferă tinerilor actori și regizori în teatrele de provincie. Fără să vrei te gîndești pe cîți din ei îi caută rolurile pe la Brăila ori Bîrlad, fără să reușească să-i găsească în culisele întortochiate și, uneori, aglomerate ale marilor teatre din Capitală).

Regretăm că lipsa de spațiu ne împiedică să vorbim mai pe larg despre colectivul teatrului din Brăila. Rămînînd datori, nu putem totuși să nu amintim de Angela Macri-Iliescu, remarcabilă în Ruxandra din „Trei generații", și mai ales de foarte talentatul Nae Nicolae pe care, în același spectacol (uneori și în „Înșir-te mărgărite"), l-am aplaudat cu căldură.

C. TEODORU

PRIN REALISMUL SOCIALIST A DEVENIT UN MARE SCRIITOR

Cu prilejul apariției volumului I al „Operelor" lui A. N. Tolstoi

Din răsputeri se străduiesc teoreticienii burgheziei să reactualizeze vechiul dicton, potrivit căruia, în timpul luptelor muzele tac. Ei vor să convingă oamenii că adevărata artă s-ar putea naște numai în deplină liniște, într-o solitudine neturburată, în absolută izolare de marile frămîntări ale epocii. Operele mari artistice dezmint însă aceste închipuiri ; ele confirmă dimpotrivă adevărul stabilit de Marx : revoluțiile sînt locomotive ale istoriei. Marile transformări sociale, ascuțitele conflicte între clase necesită și o gîndire la înălțimea lor, o conștiință politică, morală, artistică care să poată contribui efectiv la rezolvarea acestor conflicte. Cei mai mari scriitori ai omenirii au apărut tocmai în epocile de adînci frămîntări sociale. Operele lui Eschil, Shakespeare, Lev Tolstoi sînt aidoma unor oglinzi ale uriașelor revoluții din viață și gîndire, ce au avut loc în epocile respective, aidoma unor oglinzi veridice și implicit tendențioase, pentru că adevărul însuși era întotdeauna de partea cuiva.

Epoca noastră este epoca celor mai mărețe ciocniri revoluționare. Aceste ciocniri „cer" o artă mare și puternică, o artă care să înlesnească victoria celor de partea cărora e adevărul. Lupta eroică a proletariatului rus pentru cucerirea puterii a „cerut" apariția unui titan al gîndirii artistice și a apărut Gorki, cel care a exprimat cu maximă profunzime și complexitate năzuințele clasei muncitoare și ale întregului popor muncitor. Creată în revoluție și prin revoluție, opera sa devine o puternică armă materială în transformarea oamenilor, a întregii societăți.

Influența binefăcătoare a revoluției socialiste au simțit-o asupra lor toți cei ce și-au luat asupra lor misiunea grea de continuatori ai „liniei lui Gorki" în literatură. Mai bine zis : numai datorită acestei influențe au putut ei deveni discipolii și continuatorii grandioasei sale opere. Din pleiada acestora face parte și Aleksei Nikolaevici Tolstoi.

Într adevăr : cît timp a stat de-

parte de revoluție și de cauza clasei muncitoare, Aleksei Tolstoi a fost un scriitor talentat, fără a fi însă un mare creator. El începe prin a publica în 1907 un volum de poezii, puternic influențat de curentul simbolist. Influențe decadente își lasă amprente și asupra primelor sale povestiri. În același timp, chiar povestirile de debut dovedesc un tot mai accentuat suflu realist critic, o crescîndă notă de protest împotriva stărilor de fapt inumane din Rusia țaristă. În ciclul de povestiri „Sub plopii vechi", în romanele „Ciudații" și „Boierul șchiop" ni se înfățișează ireme diabila decădere a rămășițelor nobilimii provinciale. Bun cunoscător al acestui mediu, scriitorul zugrăvește în imagini satirice convingătoare neputința acestor nobili de a ține pas cu viața, amoralismul lor, atmosfera de depravare, care le învăluia existența. Odată cu izbucnirea primului război mondial, în creația lui Tolstoi apare o problematică nouă : aceea a războiului, a soartei intelectualității ruse, a eroului demn de urmat. Căutarea noului erou nu putea fi încununată de succes, pentru că Tolstoi nu înțelegea caracterul antipopular al războiului, avea iluzii naționaliste, nu reușea să se apropie de viața și gîndirea muncitorilor și țăranilor. Dar linia critică a primelor lucrări capătă acum accente noi, mai puternice, prin demascarea intelectualității burghezo-moșierești.

În acest sens merită o atenție deosebită critica necruțătoare a decadentismului, a diferitelor curente formaliste „la modă", a rădăcinii lor sociale : individualismul găunos burghez. Să ne amintim bunăoară de scurta povestire satirică „Vedenii nocturne", de Ivan Petrovici, om cu o viață sufletească normală, care, ajuns în salonul surorilor Golovanov și neputînd suporta elucubrațiile decadente de aci, fuge îngrozit, simbolizînd de fapt atitudinea de desgust a autorului însuși. Influențat în multe alte privințe de ideologia burgheză, Tolstoi se opune în schimb cu tot mai mare vehemență tuturor „ismelor" antipopulare de atunci și de mai tîrziu și își manifestă deplinul atașament față de zugrăvirea veridică a problemelor importante de viață.

Această trăsătură a sa a fost observată cu multă dragoste de partidul clasei muncitoare mult înainte ca el să se fi apropiat de partid. În articolul „Reînvierea realismului" (1914) ziarul „Pravda" contrapune orientarea realistă celei decadente și printre adepții realismului amintește alături de Gorki și pe A. Tolstoi. Dar pînă la înflorirea deplină a calităților scriitoricești întrezărite de partid trebuiau să mai treacă încă mulți ani.

Deocamdată scriitorul era departe de înțelegerea marilor evenimente sociale, nu pricepea sensul Marii Revoluții din Octombrie. În străinătate treptat se convinge de nimicnicia și perfidia emigrației albe. Foștilor nobili și mari burghezi fără de patrie și fără idealuri în viață el li se opune de la început prin dragostea sa fierbinte pentru Rusia și poporul său. Acest simț patriotic va deveni unul din motoarele apropierii sale treptate de socialism. În urma unui proces sufletesc complex, în care scriitorul simte din plin ajutorul patriei sale (bunăoară prin Gorki, care la Berlin fiind, exercită asupra lui o vindecătoare influență) în cele din urmă A. Tolstoi rupe orice legături cu emigrația și se întoarce în Rusia sovietică. Pe plan publicistic el demască trădătorii de patrie în celebra „Scrisoare către N. V. Cemîkovski" — unul din capii acestui grup de trădători — pe plan literar demascarea tot mai vehementă și necruțătoare se realizează într-un mare ciclu de povestiri și nuvele, culminînd cu povestirea de mari proporții „Emigranții" („Aurul negru").

Idealurile scriitorului caută să se manifeste nu numai în negare, ci și în chip pozitiv. În romanele fantastico-științifice „Aelita" și „Hiperboloidul inginerului Garin" se încearcă astfel o contrapunere a energicilor oameni sovietici Gusev și Șelga, exploatatorilor și slugilor lor. Dar Gusev trebuie să-și măsoare deocamdată forțele cu dușmani de pe planeta Marte, el însuși călăuzit mai mult de instincte decît de o conștiință revoluționară. Viziunea revoluției ca un proces binefăcător, dar ale cărui forțe sînt deseori oarbe și ai cărui înfăptuitori sînt deseori incapabili de a se acomoda din nou vieții „pașnice", de a învinge meschinăria mic-burgheză a acestei vieți, planează și asupra primelor povestiri consacrate oamenilor sovietici („Orașe albastre", „Vipera" etc.).

Treptat însă, sub influența binefăcătoare a tumultuosului proces de transformare a vieții și ajutat permanent de partidul clasei muncitoare, scriitorul reușește să înțeleagă complexele relații dintre oameni în lumina lor adevărată. În aceeași măsură crește tot mai mult măiestria sa, în aceeași măsură devine un mare scriitor. Această înălțare spre culmile realismului socialist este marcată de crearea uriașei epopei-trilogie „Calvarul".

Primul volum al trilogiei, „Surorile" a fost în prima redactare terminat încă în străinătate. Acum scriitorul simte nevoia să-l transforme și să-i adauge încă două volume „Anul 1918" (terminat în 1927) și „Diminețată posomorită" (terminat în ziua izbucnirii Marelui Război pentru Apărarea Patriei, 22 iunie 1941).

Trilogia „Calvarul", ca și tetralogia „Donul liniștit" a lui Șolohov, este o mare epopee a revoluției și a războiului civil. Prologul epopeii începe din anul 1914, într-un mediu intelectual burghez. Dar oamenii din acest mediu sînt profund deosebiți unii de alții. Unii sînt lachei mascați sau mai puțin mascați ai burgheziei : avocați liberali, medici confuzi, literați decadenți — cu toții „ultrarevoluționari" în vorbă, în fond animați de dorința de a parveni, de meschinul individualism al clasei lor. Fie că vor ajunge „miniștri" în guverne-marionetă de o zi, fie că vor avea sfîrșitul jalnic al unor iremediabili anarhiști sau simpli bandiți — cu toții vor pieri fără urmă în viltoarea marilor ciocniri ale epocii. Izolarea lor de poporul asuprit se va transforma în ură nebună față de poporul învingător și ura aceasta le va aduce o decădere inevitabilă și jalnică. Nu-i va ajuta nici talentul, dacă acesta există ; adăpat la izvoare bolnave el va putea da naștere doar unor flori otrăvitoare și se va ofili pe măsura dezagregării spirituale a personajului.

Dar în acest mediu desgustător apar și unii oameni apropiați, dragi cititorului, cu gînduri nobile și sentimente puternice, oameni care aspiră la o viață frumoasă și demnă. Ei nu văd deocamdată cum trebuie cucerită această viață frumoasă. Nu văd de fapt nici necesitatea cuceririi ei. Dașa și Teleghin, Katia și Roscin se văd doar unii pe alții. Dragostea lor le apare ca o rezolvare a tuturor problemelor lor, ca un rezultat al tuturor căutărilor lor. Dar aci e vorba de o iluzie înșelătoare, căci numai înșelătoare poate fi „rezolvarea" conflictelor sociale prin uitarea lor. Conflictele nu se lasă uitate, revoluția pătrunde și în relațiile intime dintre oameni și le verifică trăinicia. Fiecare dintre ei trebuie să treacă un lung și greu examen, supremul examen al revoluției proletare, să treacă prin ce a trecut în acei ani întreaga țară a sovietelor atît de plastic exprimat în motto-ul volumului doi : să se scufunde în trei ape, să se scalde în trei rînduri de singe, să se fiarbă în trei leșii. Numai după aceasta vor putea spune și ei : „Nimeni din lume nu e mai curat ca noi"...

Dar în fața marelui examen, fiecare din ei vine cu o altă pregătire. De aceea se și sfarmă pentru un timp armonia aparentă din trecut a relațiilor lor — pentru ca să-și regăsească fericirea (de astădată pe baze într-adevăr trainice) abia după ce fiecare își va fi găsit locul în societate.

Marin

(Urmare din pag. III-a)

da, se mai întîmpla : Ambru Marin — brigadierul zicea „da", Ambru Matei — „socotitorul" (nu-şi spunea „contabil" nici odată) zicea „ba"... şi se ciondăneau cinstit, votau unul împotriva celuilalt, — dar între dînşii „sfezile" acestea mergeau fără patimă prostească, fără venin, fără supărări ne la locul lor.

— Dacă zici că nici nu te-ai sfădit — cugetă iarăşi Nichita cu voce tare — n-aş pricepe de ce... — dar amuţi, simţind din spre Marin semne rău prevestitoare.

Pe Ambru bătrînul, pe Matei Ambru, îl respecta tot „de cînd se ştia pe lume" : aşa fusese învăţat de mic. Iar azi plecase la armată sărutîndu-i mîna ca unui tată, pentru că fără ajutorul bătrînului, el, Nichita Vuza, nu şi l-ar fi împăcat pe fratesău mai mare pînă cine ştie cînd, şi, tot pînă atunci, frate-său ar fi rămas „individual"...

Serbarea în cinstea lor, a celor şapte flăcăi pe care-i trimitea Dobreasa în contingentul '56, cine o pusese pe roate ?

Ambru-bătrînul ! Tot satul de faţă, cor, gospodari din contingente vechi cu amintiri din '907... din '913... în numele „lui '916" a spus cîte ceva chiar Matei Ambru... după el a venit careva „din '942"... şi printre dînşii, flăcăi întorşi din armată abia de doi-trei ani, cu alte amintiri, ca dintr-altă lume... După amintiri şi snoave — taraf, horă... Ambru-bătrînul, lung, năsos şi tuciuriu ca Marin, dar cărunt şi cam şoldit pe stînga, el, în loc să se învîrtă cu nevastă-sa cu tot împrejurul feciorului care-i pleca la oaste, aşa cum ar fi făcut în locul lui atîţia, umbla de la unul la altul căutîndu-şi vorbă, ca şi cum s-ar fi plictisit de moarte. Şi de pe urma umblatului ăstuia, fraţii Vuza, în ceartă de aproape doi ani, se pomeneau îmbrăţişîndu-se... şi Vuza cel mare intra în gospodăria colectivă după Vuza cel mic... iar Zamfir Cicei, care de trei ani nu voia să audă că fiică-sa e-n vorbă cu Pascu Dragomir, se pomenea despărţindu-se de Pascu Dragomir ca de un viitor ginere... Cică „să nu plece flăcăii cu inima îndoită". ...Aşa om era Matei Ambru !

S-a făcut luntre şi punte, bătrînul „să nu plece flăcăii cu inima-ndoită". Şi n-a plecat nici unul, afară de Marin, flăcăul lui ! Şi nici bătrîni cu inima-ndoită n-au rămas, afară de el însuşi !

— Dumnezeu ştie ce prostii te-i fi apucat şi tu să faci ! izbucni în cele din urmă Nichita Vuza, gata să înfrunte de dragul lui Ambru-bătrînul, dacă era pe-aşa, toate mîniile lui Ambru tînărul, ba chiar şi pumnii lui, la nevoie.

— Eu ? ! se aprinse şi Marin. Eu lui ? ! I-oi fi dat plocoane, te pomeneşti, să-şi îmblînzească gradaţii ! Nu ?

— Ce, adică... — Nichita nu izbutea să înţeleagă, să creadă. Adică... vrei să spui că...

Da, Marin chiar asta voia să spună.

În clipa cînd a văzut trenul aproplindu-se de haltă, maică-sa îi vîrîse în mînă, cu de-a sila, o traistă. O traistă roşie...

— Ce-o mai fi şi-n asta ? s-a minunat Marin, dîndu-i, tot cam cu sila, traista înapoi.

— Ia-o, ia-o ! îl zorea maică-sa. Am pus aşa şi noi... pentru o nevoie... Ce cunosc eu la grade ? Căpitani, majuri, generali... le afli tu rostul... Ia-o ! Dacă-i da peste-un om rău... oricît... îl mai îmblînzeşti... măcar pentru-nceput. Ia-o ! La nevoie, scrii şi-ţi mai trimitem. Doar dintr-al tău dai, c-ai muncit destul, şi-ai cîştigat, şi-ai adus în casă...

Marin, lămurit, n-o mai asculta. Uitîndu-se peste capul ei, îl căuta pe taică-său ; rîdea dinainte, blajin, fără răutate, de hazul pe care or să-l facă ei doi, ca într-atîtea alte rînduri, de această nouă năzdrăvănie a bietei maică-sa.

— Ia-o, bre ! auzi din spate vocea lui tată-său biruind cu greu duduitul locomotivei care tocmai trecea pe lîngă dînşii.

Pînă atunci nici el nu-l ştia pe tată-său altcum decît îl ştia Nichita. Se întoarse, gîndind că era vorba de-o glumă.

— Hai, hai ! îl îndemnă însă bătrînul, luînd traista din mîna maică-sii şi vîrîndu-i-o lui, cu sila, sub braţul în care ducea obişnuita lădiţă a recruţilor ţărani, ca de obicei cînd nu se simţea la îndemînă, bătrînul încerca să glumească : Hai, hai... Nici toate-a popii, nici toate-a doctorului. Aici, ştii tu bine, niciodată nu te-am înlesnit. Nici tu pe mine. Da' viaţa noastră-i aici, nu acolo. Acolo... dacă poţi s-o duci mai uşor... doar nu strici nimănui, nu furi pe nimeni. Dacă-i bine pentru toţi, las' să-ţi fie şi mai bine... Vezi, la urma urmei: poate nici n-o fi nevoie de... — îl privea pe sub sprîncene, şiret şi cam ruşinat, şi-l îndemna uşurel către scara vagonului în care ceilalţi, chemaţi de vecinii din Nucet, se şi urcaseră. Poate — repetă — azi nici să nu mai fie nevoie de... — dar nici acum nu găsi cuvîntul nimerit. Vezi şi tu, la urma urmei... Aăăă. hei, Marine ! Mă Marine, măl... Pleci aşa şi... nici mîna maică-ti n-ai apucat s-o pupi, nici... Mari-nee !...

Pe-al doilea „Mari-neee !" i l-a acoperit şuierul locomotivei. Ciocnindu-şi uşor vagoanele unul cîte unul, trenul se urnea încet... În coridorul de la intrarea vagonului, Marin Ambru stătea prostit, înciudat mai mult pe el însuşi — care primise totuşi, de ruşinea lui taică-său, traista cu plocoane... „Mari-neee !" auzi şi vocea maică-si, dar n-avu putere să se clintească din loc. Îşi asculta, în tîmple, bătăile inimii, şi silabisea, fără să ştie ce face, nişte cuvinte al căror rost nu-l înţelegea: „Semn-alde-al-larmă-armă... Semnaldea-larmă... „Mari-neee !" mai strigă şi taică-său, gîfîind ; alerga, pesemne, alături de vagon. „A plecat, zăpăcitul, — îl auzi explicînd cuiva şi căznindu-se să pară vesel — s-a dus, şi-a uitat, în grabă, să pupe mîna maică-si... Marineee !"

Tîrziu, hăt, după ce halta, cantonul, satul, au rămas cine ştie unde, Marin şi-a căutat loc în vagon.

...Nichita Vuza îl asculta privind neclintit înainte.

— Vulpoi, mă, bătrînii, ce crezi ! ? comentă el, crud, pornit, după ce o vreme au tăcut amîndoi. Păcat ! Se ţin, se ţin... da' tot îşi dau în petec. Aşa-s ei învăţaţi : una spun, alta fac... Eu...

Auzindu-l pe Nichita vorbind despre tată-său aşa cum mai înainte el însuşi vorbise, sau gîndise cel puţin, Marin tresări, speriat parcă.

— Eu, în locul tău, — continuă Nichita, ocupat prea mult de răsturnarea propriilor lui păreri despre bătrînul Ambru, ca să mai poată lua în seamă şi părerile lui Marin— eu i-aş ţi zis una de— de— de...

— I-ai fi „zis" ! îi reteză Marin vorba, imitîndu-l cu vădită răutate ; era mînios, dar nu din toată inima; mai mult aşa, ca să se bucure de mînia lui. Ce i-ai fi zis ?... Dovleac, şi tu ! apoi, după cîtva timp, pentru sine : Îi scriu eu, las'... Îi scriu, să ştii : tot ! Împreună cu... nu ştiu, cine-o fi : comandantul pe care-l îndesa el cu plocoane !... Auzi ? Îi scriem amîndoi... Şi-l poftesc să afişeze frumuşel scrisoarea la ziarul de perete. Las' să se-nveţe minte !...

— Mţ ! făcu Nichita neconvins, nepricepîndu-şi încă prietenul. N-o pune el, la ziarul de perete, pînă-i lumea ! Eu...

— N-o pune ! ? Da' ce, tata-i mămăligă, crezi tu ? Tata... crapă inima -ntr-însul, da' de pus tot o pune ! să ştii ! L-o mai fi luînd el, cîte-un nărav pe dinainte... da' pîn-la urmă... Ce, nu ? şi vorbi înainte, aproape vesel, fără să mai aştepte răspunsul lui Nichita. Înţelege tata, n-am eu grijă de asta. Om tare de cerbice !... Are să-mi şi mulţumească, să vezi... Ştii cînd ?... Cînd o-ncepe mama să-i ţină partea... şi lui... şi mie... şi dracului... şi lui dumnezeu... şi... Ei, biata mama ! Ea... — nu mai sfîrşi, privea înainte, zîmbind cine ştie căror amintiri.

Că luăi puşca la spinare
cînta corul

Trecui podul şi o vale
Să-mi plîngă ciocoii în cale

Pînă să apuce Nichita a înţelege, pînă să apuce a mai şi spune cîte ceva, alături izbucni basul adînc al lui Marin Ambru, organizînd tot corul.

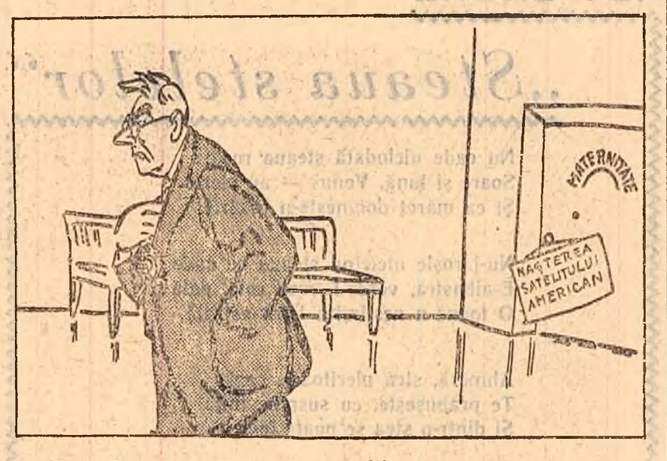

„Tatăl" Foster : Ah ! Mi se pare o veşnicie.
după ziarul indian „The Indian Express", Delhi.

— Nu prea ai reflexe vii, dumneata !

desen de B. RODNA

ŞCOALĂ DE... SPECIALIZARE

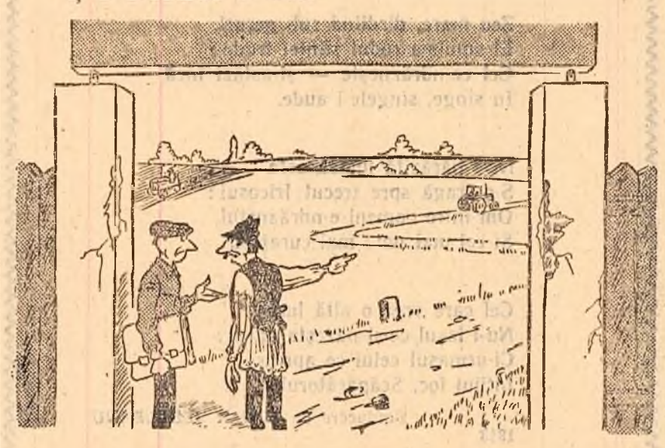

— Dintre tractorişti, aveţi vreunul plecat la şcoală ?
— Da, e Vasile Ioniţă care duce la şcoală copiii tov. contabil.

Desen de FRED GHENĂDESCU

Un manuscris uitat de vreme

ORAŞUL STALIN (coresp. „Scînteii"). — Într-unul din satele brănene prof. dr. Emil Micu, directorul muzeului din Bran, a descoperit la un ţăran muncitor un document uitat de vreme, datînd de la 1860. Cele peste 100 de pagini ale manuscrisului, scrise în alfabetul de tranziţie — chirilic şi latin — conţin o culegere de poezii populare din Ardeal şi cîteva poezii originale ale cantorului Dumitru Oprea. Culegerea a fost făcută la 1860.

Cea mai interesantă poezie populară din acest manuscris este o variantă — se pare că cea mai completă — a legendei „Vîrful cu dor" care a servit ca motiv de inspiraţie pictorului A. Mirea în realizarea renumitului său tablou „Vîrful cu dor".

DELFI CORINT ISTANBUL

Pe o autostradă admirabilă, lungă de sute de kilometri, săpată în stînca roşie a Greciei, înaintînd de-a lungul ţărmurilor albastrei Egee sau escaladînd prăpăstii ameţitoare, trecînd prin defileuri măreţe în sălbăticia lor sau prin cîmpii verzi umbrite de pădurile seculare de măslin, maşinile ne duc spre Delfi. Trecem pe lîngă Eleusis. Ne amintim de tulburătorul baso-relief văzut la Muzeul Arheologic. Zeiţa Demeter mama pămîntului, întinde copilului Triptolemos primul grăunte ca să răspîndească cultura grîului în lume ; alături, Proserpina aşează pe capul copilului o coroană de aur. În apropiere e biserica Dafne, construită la sfîrşitul veacului al XI-lea, cu superbe mozaicuri bizantine pe fond de aur. Drumul urcă spre Thivai. E greu să recunoşti în oraşul acesta, destul de obişnuit, antica Teba, patria lui Epaminonda şi a poetului Pindar... Cînd Teba a fost distrusă, Alexandru cel Mare a dat ordin să fie cruţată o singură casă : a lui Pindar, a poetului pe care vulturii îl ascultau cu ochii închişi.

Între Teba şi Levadia, actuala capitală a Beoţiei, se întinde bogata regiune Kopais, plină de culturi de bumbac. Pe drum, trec călare ţărani şi ţărance pe căluţi ageri, catîri şi asini, urcînd în munţi. O răspîntie de trei drumuri : poate aceeaşi unde, împlinind sinistra proorocire a oracolului de la Delfi, Oedip-Rege avea să-şi ucidă tatăl ; pe dreapta, pierdut în ceţuri alburii se vede Parnasul. Maşina se opreşte într-un defileu. Scriitorii şi poeţii coboară spre a-şi face cuvenitele poze, în umbra vechii reşedinţe a lui Apollo şi a celor 9 Muze. Din loc în loc, pe zidurile de piatră întocmite pentru a feri autostrada de surpăturile de stînci, o inscripţie lapidară : *Libertate Cyprului.* Întîlnim primii vulturi, planînd în înălţimi şi intrăm în Delfi, în sumbrul dar maiestuosul lăcaş al lui Apollo şi al Pythiei.

Acolo unde proorocea Pythia

Templul — adică ruinele lui — e aşezat în mijlocul unui amfiteatru uriaş, străjuit de stînci goale, de culoare roşie. În spatele vechiului teatru, cu trepte de piatră albă se înalţă dreaptă, goală şi copleşitoare, o stîncă enormă cu dire sîngerii de limonit. Decorul e măreţ dar înfiorător şi pricepem că a fost înadins ales pentru a comunica pelerinilor antici şi măreţia dar şi spaima sacrelor mistere. Din vechiul templu al lui Apollo au mai rămas trei coloane înalte de tuf calcaros, ruginite de vreme. Oracolul era în afara templului. Pythia, după ce se purifica la fîntîna Castaliei, intactă şi azi, şi-şi lua porţia de lauri sfinţiţi, se aşeza pe un trepied. Laurul îşi făcea efectul ; Pythia profetiza în delir. Preoţii interpretau. Interpretau după cum convenea confederaţiei celor 12 cetăţi greceşti cu sediul la Delfi. În fapt, templul lui Apollo guverna Grecia.

Impresionante sînt vestigiile vechii glorii greceşti. Drumul sacru de la fîntîna Castaliei la templu trece printr-o alee care avea pe dreapta şi pe stînga monumente ridicate de cetăţile învingătoare. Primul monument, din care a rămas un portic cu coloane sfărîmate, era ridicat în onoarea lui Miltiade, învingătorul de la Marathon. Urma cel al spartanilor, cu prăzile cucerite de Lysandru în bătălia navală de la Aegos Potamos. 3000 de statui au fost aici.

Dar ceea ce a atras desigur, atenţia ziariştilor a fost primul ziar din lume descoperit aici. Ziarul e de fapt o tribună poligonală de piatră. Se mai disting cu claritate sute şi sute de nume de sclavi a căror eliberare era anunţată de pelerinii sosiţi la Delfi, în schimbul unor ofrande. Deci, o „Mică publicitate" a antichităţii.

Puţinele statui care au mai rămas le găsim în Muzeul de la Delfi, Coloana Dansatoarelor din faţa templului lui Apollo, cu cele trei dansatoare care-şi ridică cu o mînă trena rochiei şi-şi susţin cu cealaltă părul, îşi păstrează de 24 de secole nealterată tulburătoarea sa graţie.

Însemnări din croazieră

Tulburător şi obsesiv e şi zîmbetul vinovat al unei Cariatide tot din perioada arhaică. Într-o sală din fundul muzeului, în aramă coclită de vreme, statuia unui tînăr Aurige continuă să-şi conducă într-un elan nestăpînit, telegarii.

O ultimă privire spre întunecatul amfiteatru în mijlocul căruia veghează înaltele coloane ale templului. Cîţiva chiparoşi subţiri de un verde stins stau de străjă la poalele stîncii sîngerii. Măsurînd trecerea vremii, doar şipotele fîntînii Castaliei tulbură marile tăceri.

Adire Corinthum

Am văzut un templu dedicat lui Apollo şi în vechea cetate a Corintului. Dar ce contrast între surîzătoarea şi luminoasa cetate a lui Periandru şi sumbrul, misteriosul Delfi ! Autostrada spre Corint, ţinînd aproape tot timpul ţărmul Egeei trece printr-un peisaj de vrajă. Sub un cer de un albastru adînc, marea îşi răsfaţă pînă-n maluri safirele şi smaraldele. Case de piatră albă, lucind puternic în lumina soarelui pe două coline: Megara. De aici au pornit pe mare îndrăzneţii navigatori care au înfiinţat Calatis-ul nostru (Mangalia) şi Bizanţul. Vechi sînt legăturile care au unit ţara noastră cu Grecia. De-a lungul secolelor, porneau mereu spre ţărmurile Mării Negre corăbierii greci. Trecem pe un pod peste istmul Corint.

La o cotitură de drum, la poalele aridului şi stîncosului Acrocorint, apare vechea cetate a cărei faimă se întinsese în toată lumea antică. Pe o esplanadă se înalţă, negre, roase de vreme, 7 coloane monolitice, tot ce a mai rămas din vechiul templu doric al lui Apollo, ridicat cu 550 de ani înainte de era noastră. În jur, albe, cu vinişoare albastre, sînt risipite marmorele vechii agora. Nicăieri în Corint, colindînd printre fragmentele de portice, privind bolţile magazinelor şi termelor, nu ni s-a restituit atît de intens viaţa cetăţilor de pe vremuri. Se mai văd ruinele celor 66 de magazine unde se făcea un intens comerţ cu purpură, covoare şi, mai ales, cu vase de ceramică. În pragul lor, sub portice, cetăţenii stăteau la umbră. Mai încolo, sînt puţurile în care se răcoreau vinurile. În fund, se înalţă termele. Ai sentimentul că viaţa cetăţii s-a oprit numai pentru o clipă. N-ai fi prea surprins dac-ar apărea de după colţ unul din vechii corintieni.

Scumpă era viaţa la Corint. Scumpe mărfurile, scumpe plăcerile. *Non licet omnibus adire Corinthum* — se spunea : nu oricui îi e dat să meargă la Corint. Muzeul din apropiere dă o superbă imagine a marelui rafinament artistic al corintienilor. Din mîinile olarilor au ieşit admirabile vase de ceramică, de la amforele elegante pînă la ulcioarele mici cît unghia, de la expresivele figurine, cu grupuri de femei dansînd în jurul cîntăreţului din syrîux pînă la mozaicurile multicolore.

Ultima seară la Atena

Ne întoarcem tot de-a lungul minunatului ţărm al Egeei. E ultima excursie în împrejurimi. Seara, pe vas, recepţie dată de O.N.T. şi comandant în onoarea oaspeţilor greci invitaţi la bord. Au participat scriitori, ziarişti, oameni politici. O atmosferă extrem de cordială. Am avut prilejul să stau de vorbă cu ziariştii greci. Mi-au vorbit cu multă căldură despre ţara noastră. Unul dintre ei citise versuri de Arghezi şi Vlahuţă, terminase romanul „Străinul" de Titus Popovici. S-a toastat pentru prietenie, pentru prosperitatea popoarelor noastre. Şi, desigur, s-a întins şi clasica noastră „periniţă".

Dimineaţa „Transilvania" ridică ancora spre Istanbul. Ducem cu noi amintirea plăcută a zilelor petrecute în ospitaliera Grecie, a relaţiilor de prietenie stabilite între scriitorii, economiştii, oamenii de teatru, ziariştii romîni şi greci. Mulţi prieteni din Grecia şi-au exprimat dorinţa să ne viziteze ţara, să ne cunoaştem mai bine.

Ziua se anunţă minunată ; toate nuanţele de albastru ale unei magnifice palete le găseşti risipite în valurile Egeei.

În Stambulul celor 481 giamii

Din depărtare Istanbulul cu seraiurile, giamiile, cupolele şi minaretele sale pare îngrămădit pe ţărmul Bosforului. De fapt, oraşul e risipit pe şapte coline : Stambulul, Pera şi Galata pe malul european, Scutari pe malul asiatic. Debarcăm. În spatele vămii, un vînzător cu o tablă de alamă, pe care sînt 4 pahare. „Şerbet — ne-am zis — faimosul şerbet turcesc". Erau numai patru banale pahare de ceai. Cititorii fervenţi ai lui Pierre Loti se arată dezamăgiţi : lipseşte ceva. Lipseşte culoarea locală : iaşmacuri, feregele, turbane. Cetăţenii sînt, ca să zicem aşa, „în civil". Republica lui Kemal a transformat Stambulul într-un oraş european.

Şi totuşi culoarea locală, după care se dau în vînt ziariştii, nu lipseşte. Intrăm în Stambulul celor 481 de giamii şi al zecilor de seraiuri, ţarigrădene, albind între migdali şi sicomori ca nişte enorme opale încrustate în brăţara albastră a Bosforului, ca-ntr-o feerică poveste din Halima. Priveliştea de basm oriental e umbrită doar de grămezile enorme de piatră şi cărămizi, întîlnite la tot pasul. Se dărîmă case vechi, se fac lucrări de canalizare. Şi cu gîndul la atmosfera încordată din Orient, înţelegem cîtă nevoie are poporul turc de pace pentru a-şi făuri o industrie naţională, a dezvolta comerţul, a moderniza oraşele.

Pe urmele fastuosului Bizanţ

Vizităm Hipodromul, — actualul At Meydan. Trebuie să facem un efort ca să ne închipuim cum arăta el pe vremea bizantinilor cu cele 60.000 de locuri ale sale, cu porticele şi miile de statui de pe socluri, cu veşnicele cerţuri între sportivii din partidul „verde" şi cei din „albastru", cu luptele gladiatorilor. Azi e un simplu scuar. În centru se înalţă din granit roz, Obeliscul, cu hieroglife străniі, adus de împăratul Teodosiu din Heliopolis. În spatele ei regăsim Coloana Serpentină din faţa templului de la Delfi, cu cei trei şerpi încolăciţi de bronz aurit. Capetele le lipsesc : au fost sfărîmate cu ciocanul de patriarhul Bizanţului.

Cea mai strălucită creaţie a artei bizantine rămîne Sfînta Sofia, construită de Constantin împăratul, şi recăldită de Justinian. Cupola, ca o carapace uriaşă, cu o coroană luminoasă de ferestre, e susţinută de patru arcade. 107 coloane de porfir şi marmură verde se înalţă, sprijinind bolţile cu superbe mozaicuri pe un fond de aur. Vitraliі filtrează lumina. Două mari, sidefii, de struţ, suspendate, plăci de marmură, policandre : priveliştea e fabuloasă. Înţelegem trufia lui Justinian cînd a terminat biserica : „Te-am învins, Solomoane". Întrăm, scoţîndu-ne pantofii şi încălţînd papucii. Aya Sofia, cu semiluna de aur de pe vîrful cupolei, cu cele patru minarete graţioase şi balcoanele aeriene pentru muezini, cu discurile verzi pe care sînt pictate versete din Coran cu litere de aur, este astăzi moschee.

Acelaşi sentiment de fabulos — l-am mai încercat doar în faţa Moscheii Albastre. 20.000 de plăci din faianţă albastră cu versete din Coran, pictate în elegante şi fine arabescuri, îmbracă pereţii moscheii.

Trecem pe lîngă diferite turbeuri cu grilaje de fier forjat, — mausolee ale sultanilor şi vizirilor — şi coborîm cîteva trepte. Sîntem în catacombele creştine ? Sîntem în cisterna gigantică *Bin Ber Derek*, numită a celor 1001 de coloane, construită tot de împăratul Justinian. Cu cele 212 coloane pe 15 rînduri paralele, cisterna pare un întunecat templu subteran. O dungă neagră-verzuie pe coloane : urma lăsată timp de secole de apă.

Bizantinii vedeau totul la modul gigantic. E destul să faci o vizită la vechile întăriturі. Din loc în loc, uriaşe turnuri octogonale, cu creneluri. Măcinate de vreme, ziduri ruinate şerpuiesc pe zeci de kilometri.

Sub chiparoşii Eyubului

În spatele Porţii de Aur — vechiul Arc de Triumf bizantin — Mahomed al II-lea a ridicat turnurile închisorii Edi-Kulé. Pe zidul acestei înfiorătoare Bastilii a padişahilor, inscripţii. Descifrăm : *...Julius Andrea Rasina capitaneus in campo coryinthius cap ano 1600.* Bombarde sferice de piatră peste tot. Ne trece un fior. Preferăm acestor lugubre turnuri, cealaltă construcţie a lui Mahomed al II-lea, moscheia lui Eyub, purtătorul de stindard al Profetului. Îmbrăcat în caşmiruri scumpe, catafalcul lui Eyub. Lîngă grilaj, închinători, în rugăciune. În curte — gălăgie mare. Mii de porumbei ciugulesc mei din mîinile turiştilor. În scorbura unui platan bătrîn de sute de ani, un dispensar. Pentru berze. Trei berze şchioape aşteaptă să se vindece.

Seara, participăm la o recepţie. Animaţie, atmosferă cordială. Stăm de vorbă cu un ziarist turc de la „Istambul Expres". Se interesează de ţara noastră, ne povesteşte cît de impresionat a fost de cele văzute în Bulgaria, îşi exprimă dorinţa de a vizita Romînia. Se ridică paharele : pentru prosperitatea popoarelor noastre, pentru prietenie.

A doua zi, păşim cu sfială în seraiul sultanului. În fostele încăperi ale Sublimei şi temutei Porţi s-au instalat cîteva paşnice muzee. Sînt expuse porţelanuri preţioase chineze şi primite în dar de padişahi, nişte colecţii grozave de suliţe, hanghere şi baltage, uriaşe sarcofagii ale regilor din Sidon, colosale statui de zei. Vizităm apoi vastul şi dezolantul cimitir al Eyubului, un întins oraş al morţilor, cu lespezi strîmbe încoronate cu fes şi turban sau cu un buchet de flori săpat în piatră. La poalele cimitirului, Cornul de Aur desfăcîndu-şi molatec din Bosfor apele sale albastre ca peruzeaua, visează de veacuri în lumina potolită a nămiezii, sub minaretele verzi ale chiparoşilor din Eyub...

★

...Formalităţile vamale s-au terminat. Se ridică puntea. „Transilvania" se desprinde de chei. Ne îndreptăm spre patrie. Zeci de turişti privesc sprijiniţi de bastingaj feericul, vrăjitul ţărm al Bosforului. Şi, deodată, de la prova, de la pupa, de pe toate punţile, un cîntec răsună, plin, despre tinereţe, despre frumuseţea vieţii.

Vasul ieşea cîntînd din Marea Marmara.

V. SEBASTIAN

Din lumea largă

6.500.000 de vizitatori

Expoziţiile unionale agricolă şi industrială de la Moscova pe anul 1957 şi-au încheiat activitatea. Ele au fost vizitate în acest an de peste 6.500.000 de oameni, printre care 53.000 oaspeţi din străinătate.

În cadrul expoziţiei agricole au fost prezentate anul acesta peste 177.000 exponate, iar în pavilioanele expoziţiei industriale, aproape 50.000.

—○—

Copii la munci istovitoare

Într-un raport al Departamentului inspecţiei industriale din landul Rhenania de nord-Westfalia cu privire la exploatarea muncii copiilor în R. F. Germană se arată printre altele : „În Republica Federală copiii de vîrstă şcolară mai continuă să muncească în întreprinderi, în agricultură, la bodegi şi în fabrici. Mulţi dintre ei sînt puşi la munci din cele mai grele".

Ziarul vest-german „Westfälische Rundschau" adaugă că copii de vîrstă şcolară lucrează 40 şi peste 40 de ore săptămînal primind un salariu extrem de redus.

Maşina de foraj montată pe autocamion „Tatra-111" — produs al industriei din R. Cehoslovacă.

Un bilet pînă la Lună şi retur

În urma lansării cu succes a primului şi celui de-al doilea satelit artificial al pămîntului şi a previziunilor unor savanţi că zborul la Lună este posibil, un inventiv birou de voiaj din Paris — „Compagnie Française de Tourisme" — a vîndut zilele trecute la preţul de 500.000 de franci primul bilet de călătorie pînă în Lună şi retur.

In costul biletului este inclusă staţionarea de 24 de ore pe satelitul artificial al pămîntului — precum şi camera şi masa pentru două zile în primul hotel al Lunii. Pe bilet se specifică că nu se precizează data la care va avea loc călătoria.

Fericitul cumpărător al acestui bilet este cîntăreaţa Marie Candido.

Cuba: vînătoare de medici

In Cuba au avut loc în ultimul timp arestări în masă. Printre cei arestaţi se află un mare număr de medici, acuzaţi că au trimis medicamente partizanilor care duc în munţi lupta pentru eliberarea ţării.

Artiştii trupei „Everyman Opera" — fără angajament

Ziarul „New York Post" relatează că de un an şi jumătate, de cînd trupa americană „Everyman Opera" s-a întors în S.U.A. dintr-un turneu prin ţările Europei şi Americii de sud, în cadrul căruia a prezentat spectacolul „Porgy şi Bess", activitatea ei a încetat. Mulţi dintre actorii trupei au fost nevoiţi să-şi caute diferite servicii. Aşa, de pildă, Joseph Atlles, unul din conducătorii artistici ai trupei, vinde sifoane în cartierul negrilor din New York, Irving Burnes, actor, este factor poştal, Jerry Lewis, regizor, lucrează la o companie de automobile.

Nici unul dintre proprietarii de teatre — a declarat Jerry Lewis — nu vor să-şi investească banii într-un teatru pentru negri. Indată ce se pronunţă cuvîntul „negru" ei refuză orice angajament.

Trebuie subliniat că în timp ce trupa era în turneu în străinătate, presa americană îi cînta ditirambe entuziaste.

ŞTIAŢI CA...

● Agricultura Uniunii Sovietice este înzestrată cu cîte un nou tractor la fiecare 1,2 minute, cu cîte o nouă combină cerealieră la fiecare 1,8 minute.

● Zilele trecute Phenianul — capitala R.P.D Coreene — a împlinit 1.530 de ani. Phenianul a fost întemeiat în anul 427 e.n. de împăratul Cin Sao din dinastia Kokurio.

● Mica insulă care s-a format în Arhipelagul Azore în urma unor puternice erupţii vulcanice submarine a dispărut, cufundîndu-se în apele oceanului.

● In curînd va începe construcţia unui pod peste Bosfor. Podul va avea o lungime de 1.340 m., o înălţime de 70 m. şi va fi susţinut de doi piloni aşezaţi la o distanţă de 673 m. unul de altul.

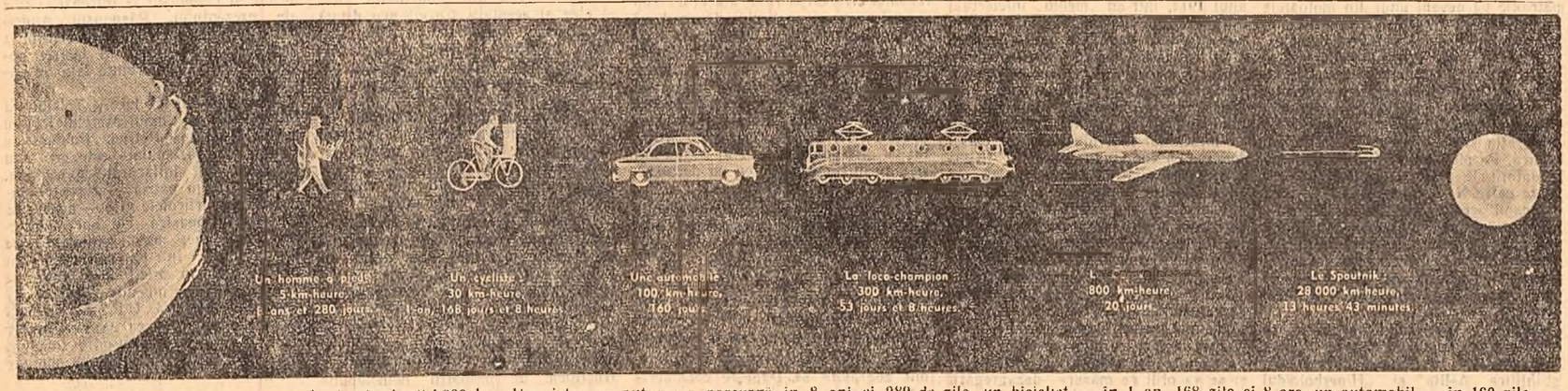

Distanţa medie între pămînt şi lună este de 384.000 km. Un pieton ar putea s-o parcurgă în 8 ani şi 280 de zile, un biciclist — în 1 an, 168 zile şi 8 ore, un automobil — în 160 zile, o locomotivă electrică — în 53 zile şi 8 ore, un avion modern — în 20 zile, satelitul artificial al pămîntului, realizat în U.R.S.S. — în 13 ore şi 43 de minute.
(Desen reprodus din revista franceză „Paris-Match").

ÎN LUMEA MINUNATĂ A IZOTOPILOR

• Cetatea cu porți de oțel de 40 tone • „Atențiune, puternic cîmp magnetic!" • Intre fantezie și automatism • Un „tun" cu proiectile invizibile • Construim aparataj atomic! • Romînia participantă activă la progresul științei mondiale.

În peisajul mărginaș Bucureștiului, toamna de aur ni se înfățișează din goana turismului ca un tablou estompat. Pătrundem în peisajul ei prin nesfîrșitul coridor de pomi care străjuiesc șoseaua, o întîlnim în fiecare frunză ninsă pe parbriz. De astădată însă, frunzele, pomii, natura, ne par numai simboluri. Aurul acestei toamne defilează prin fața noastră în forme mai concrete. Sînt lungile șiruri de căruțe, toate încărcate, unele îndreptîndu-se spre piețele Capitalei grele de roadele pămîntului, altele întorcîndu-se de la oraș cu mobilă nouă sau alte cumpărături. Vreme de cîteva minute, acest „du-te vino" ne oferă un instantaneu semnificativ din marele film al noilor realități românești.

Un viraj de 90 de grade și iată-ne brusc într-un alt peisaj. În față, ca la un kilometru, se ridică, chiar pe cătarea de pe botul mașinii, o construcție impunătoare, deosebită. O primă bizarerie o constituie însuși drumul pînă la ea, o alee largă, asfaltată, care se desfășoară ca o panglică lucitoare, tivită cu flori roșii, luxuriante, peste pămîntul arhaic, cu verze, brazde întoarse și miriști. Această alee pare un lung vestibul pregătitor pentru intrarea într-o lume nouă, misterioasă... Cu siguranță, arhitectul care a întins aceasta punte spre lumea izotopilor este un bun psiholog! Contrastul aleii cu natura înconjurătoare vrea parcă anume să mărească șocul care să te clintească din lumea știută de tine. Iată la numai cîțiva metri un țăran lucrîndu-și ogorul — cunoscuta figură a plugarului cu sapa — iată în apropiere și clădirile Centrului de cercetări nucleare. Silueta încovoiată a țăranului se profilează pe silueta masivă a reactorului atomic. Se profilează trecutul pe viitorul omenirii!

Un claxon și lumea izotopilor își deschide larg porțile. Aici „natura", tot ce ne înconjoară, e făcut în întregime de om, de mîna și creierul lui. Ideea arhitectonică este în ton, în deplină concordanță, cu ideea științifică. Clădirea masivă a reactorului atomic, prima instalație a centrului, pusă în funcțiune cu cîteva luni în urmă, vădește ea însăși, dacă se poate spune, o ținută riguros științifică. Linii drepte, sobre. Fațada pare să reproducă o filă de caiet de matematici. Ferestre pătrate o umplu de la parter pînă la ultimul etaj, liniind-o longitudinal și transversal. Clădirea mai poate fi comparată cu un fagure, mai ales dacă te gîndești că în interiorul ei, în acest vast „laboratorium", se face un lucru la fel de plin de esență ca mierea.

Aici, în curtea aceasta a lucrurilor mari, te simți pornit într-un mod aproape firesc spre viziuni. De fapt, înseși fenomenele care se petrec în instalațiile atomice, fiind ascunse ochilor tăi, cauți să le înțelegi cu ochii minții. La fiecare pas simți nevoia să-ți complectezi simțurile cu viziunea. În cele ce urmează, cititorul însuși va avea nevoie de ea și încă într-o măsură mai mare decît noi, care am fost acolo.

★

Ciclotronul românesc se numără printre cele mai perfecționate instalații de acest fel din lume, fiind totodată primul montat în țările de democrație populară. Este, dacă vreți, o complectare tehnico-științifică a unei impresionante realități geologice, aceea că Romînia se numără printre cele mai bogate țări în minerale radioactive din Europa.

După reactorul atomic, ciclotronul se înscrie ca al doilea mare obiectiv al

Printr-o coincidență generată de marile și rapidele proporții de dezvoltare ale științei și tehnicii în țările socialiste, oamenii muncii din Rominia au inregistrat, odată cu știrea de răsunet mondial privitoare la lansarea de către U.R.S.S. a celui de-al doilea satelit al pămîntului, încă o veste care, pe plan național, prezintă o mare importanță științifică: terminarea lucrărilor de construcție și montaj ale ciclotronului, noua mare instalație din cadrul centrului de cercetări nucleare al Institutului de Fizică Atomică al Academiei R. P. Romîne.

Acum, savanții romîni, împreună cu inginerii și tehnicienii de pe șantier, lucrează în strînsă colaborare cu specialiști sovietici la reglajul general al ciclotronului — faza premergătoare punerii sale în funcțiune.

Centrului românesc de cercetări nucleare El este montat într-o clădire separată, în care acum se așternt ultimele plăci de marmoră roșie.

Intrarea în sala propriu zisă a ciclotronului atomic, unde are loc năpraznica dezlănțuire de forțe care se cheamă accelerarea particulelor încărcate, te face să te crezi în fața unei cetăți. Ea este realmente străjuită. Două uși metalice, late de 1,50 m., se ridică pe înălțimea a peste 4 m., formînd, atunci cînd se închid, un monobloc de 40 de tone, umplut cu apă pentru a stăvili radiațiile gamma și neutronice. Spre deosebire de celelalte uși din clădire, ușile de la intrarea în sala ciclotronului sînt vopsite în roșu aprins, ca un gigantic „stop!". Accesul în sală este oprit în timpul funcționării. Cu un alt semnal de prevenire am făcut cunoștință după ce am intrat în sală, dar într-un fel surprinzător, neașteptat, care era să fie fatal creionului meu metalic. Mă apropiasem profesional cu bloc-notesul și creionul în mînă de electromagnetul ciclotronului, fără să țin seama de inscripția: „Atenție, puternic cîmp magnetic!" Am fost adus la realitate în momentul în care cîmpul magnetic era să-mi smulgă pur și simplu creionul din mînă! Noroc că m-am retras la timp, pentru că altfel — după cum m-a asigurat specialistul care mă însoțea — aș fi rămas și fără ochelarii mei cu ramă metalică... (De altfel, aceeași imprudență continuă să-l coste pe însoțitorul meu, de mai bine de o lună, o întîrziere zilnică a ceasornicului său cu 5 minute...).

Cîmpul magnetic este un element esențial al instalației de accelerare a particulelor încărcate. În microcosmosul ionilor, el joacă rolul unui adevărat centru de gravitație. Particulele accelerate de forțele electrice sînt obligate de forțele magnetice să-și schimbe mișcarea firească de pe o linie dreaptă pe o traiectorie de forma unei spirale. Din aparatul în care are loc acest circuit vijelios ionii se năpustesc spre ieșire printr-o țeavă de eșapament „ad hoc", ca niște proiectile prin gura unui tun. Cu aceste proiectile se „bombardează" — după cum se spune în însuși limbajul atomiștilor — obiectul supus cercetării.

Pășim într-o cameră alăturată. Aici răzbate din sala ciclotronului, printr-un perete lat de 2 m., gura „tunului atomic", recte tubul vidat prin care sînt aruncate asupra țintei fasciculele de particule nucleare încărcate cu mari energii. ...Așa se provoacă, în intimitatea substanței supusă cercetării, reacțiile nucleare!

Iată-ne ajunși la capătul drumului particulelor încărcate; un drum impresionant prin dramatismul luptei dintre tendința lor de a se dezlănțui haotic și voința învingătoare a omului de a le supune și canaliza; un drum impresionant prin felul eroic în care își termină fantastica cursă — căzînd pe țintă la cel mai înalt grad de tensiune a vieții lor de o clipă. În prometeica lume a fenomenelor nucleare, ținta reprezintă un moment de răscruce: ea este punctul terminus al etapei automatismului tehnic, dar în același timp și punctul de plecare al celei științifice. Pe baza reacțiilor nucleare provocate în obiectul supus cercetării se studiază structura nucleului, precum și forțele care mențin aglomerate în interiorul lui particulele ce-l compun.

Legile fundamentale care guvernează forțele nucleare nu sînt încă complect lămurite. Studiile care se fac cu diverse categorii de acceleratori, printre care și ciclotronul, urmăresc tocmai elucidarea acestei probleme capitale — problema forțelor nucleare. Ceea ce se poate afirma încă de pe acum este faptul că ciclotronul va deschide noi orizonturi de cercetare și afirmare a științei românești, va mări contribuția oamenilor de știință romîni la dezvoltarea și prosperitatea țării, la progresul științei mondiale. Cu ajutorul ciclotronului se poate studia modul de interacțiune a particulelor încărcate asupra diferitelor substanțe, stabilindu-se nivelele de energie din nucleul atomic. De asemenea, ciclotronul va produce, ca și reactorul atomic intrat în funcțiune, radioizotopi necesari în industrie și agricultură sau în medicină pentru stabilirea diagnosticului și tratamentului diferitelor boli. Prin folosirea substanțelor ce se pot prepara cu ciclotronul se va aborda problema atît de grea a cancerului.

...Iar cînd toate acestea vor fi realizate, gîndurile medicilor entuziasmați, ale bolnavilor vindecați, ale petroliștilor care prin carotaj radioactiv vor descoperi noi zăcăminte de țiței, gîndurile lor și ale cine știe cîtor alți oameni se vor îndoarce din nou, cu dragoste și recunoștință, la oamenii sovietici care ne-au pus la dispoziție întreg aparatul ciclotronului, la savanții, muncitorii, tehnicienii și inginerii care în aceste zile îl pregătesc pentru intrarea în funcțiune. Nu peste mult timp centrul de cercetări nucleare va fi complectat cu alte tipuri de acceleratoare pe care le construim acum, pentru prima oară, în țară.

★

Romînia se pregătește să păsească în anul 1958 nu numai ca o contemporană a epocii atomului, ci și ca o participantă activă la progresul impetuos al acestei epoci. Republica Populară Romînă, membră fondatoare a Institutului unificat de cercetări nucleare de la Dubna, una dintre primele semnatare ale Statutului Agenției Internaționale pentru energia atomică și membră în Consiliul Guvernatorilor acestui important for internațional, promovează studiile de fizică nucleară și aplicațiile energiei atomice, afirmîndu-și încă odată poziția sa fermă: cea mai înaltă cucerire a minții omenești să fie pusă în slujba progresului și a păcii universale.

PAUL LAMPERT

SĂPTĂMÎNA FILMULUI FRANCEZ

În cadrul „Săptămînii filmului francez" va fi prezentat filmul „Gervaise", realizat de regizorul René Clement după o povestire de Emile Zola.

În clișeu: **Scenă din filmul „Gervaise", care va rula în continuare, începînd de marți, pe ecranele cinematografelor noastre.**

Programul spectacolelor teatrale de la 25 noiembrie la 1 decembrie 1957

Teatrul de Operă și Balet al R. P. Romîne

TRAVIATA — marți (orele 19,30); LACUL LEBEDELOR — miercuri (orele 19,30); RIGOLETTO — joi (orele 19,30); CIO-CIO-SAN — vineri (orele 19,30); MAEȘTRII CÎNTĂREȚI — premieră — sîmbătă (orele 19,30); FÎNTÎNA DIN BACCISARAI — duminică (orele 11); NUNTA LUI FIGARO — duminică (orele 19,30).

Teatrul de Stat de Operetă

VÎNZĂTORUL DE PĂSĂRI — marți (orele 19,30); COLOMBA — miercuri (orele 19,30); LILIACUL — joi, duminică (orele 19,30); CASA CU TREI FETE — vineri (orele 19,30); VÎNT DE LIBERTATE — sîmbătă (orele 19,30).

Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Comedia)

BLESTEMATELE FANTOME — luni (orele 19,30); APUS DE SOARE — marți (orele 19,30); duminică (orele 15); REGELE LEAR — miercuri (orele 19,30); CALEAȘCA DE AUR — joi, sîmbătă (orele 19,30); O SCRISOARE PIERDUTĂ — vineri, duminică (orele 19,30); OVIDIU — sîmbătă (orele 15).

Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Studio)

INSTITUTORII — luni (orele 19,30); REȚETA FERICIRII — marți (orele 19,30), duminică (orele 15); PLATON CRECET — miercuri (orele 19,30); JUDECATA FOCULUI — joi, duminică (orele 19,30), sîmbătă (orele 15); OMUL CU MÎRȚOAGA — vineri (orele 19,30); ZIARIȘTII — sîmbătă (orele 19,30), duminică (orele 10).

Teatrul Armatei (sala Magheru)

FEMEIA ÎNDĂRĂTNICĂ — luni (orele 20,30), marți, joi (orele 19,30); NUNTA LUI FIGARO — miercuri (orele 19,30); ECATERINA TEODOROIU — vineri, sîmbătă (orele 19,30); MATINEU LITERAR — duminică (orele 10); DESPOT VODĂ — duminică (orele 15); FÎNTÎNA BLANDUZIEI — duminică (orele 19,30).

Teatrul Armatei (sala C.C.A.)

AVARUL — luni (orele 20), duminică (orele 10); SUFLETE DE HÎRTIE — joi (orele 20); CASA LINIȘTITĂ — vineri, duminică (orele 20); AȘA VA FI — sîmbătă (orele 20); CĂSĂTORIA — duminică (orele 16).

Teatrul Armatei (sala C.C.S.)

TRAGEDIA OPTIMISTĂ — vineri (orele 19,30).

Teatrul Municipal (sala „M. Millo")

DON CARLOS — marți (orele 20); NU SE ȘTIE NICIODATĂ — miercuri (orele 20), duminică (orele 10); PĂDUREA — joi (orele 16 și orele 20); ARCUL DE TRIUMF — vineri (orele 20); NEBUNA DIN CHAILLOT — sîmbătă (orele 16 și orele 20), duminică (orele 16); TREI GENERAȚII — duminică (orele 20).

Teatrul Municipal (sala „Filimon Sîrbu")

TAKE, IANKE ȘI CADÎR — marți, vineri, sîmbătă (orele 20), joi, duminică (orele 16); DON GÎLL DE CIORAP VERDE — miercuri (orele 20); OMUL CARE ADUCE PLOAIE — joi (orele 20), sîmbătă (orele 16), duminică (orele 10); ÎNVĂȚĂTOAREA — duminică (orele 20).

Teatrul Tineretului

MULT ZGOMOT PENTRU NIMIC — marți (orele 19,30); DAVID COPPERFIELD — miercuri (orele 19,30); NE VOM ADUCE AMINTE — joi (orele 19,30); MASCA LUI NEPTUN — vineri (orele 19,30), sîmbătă, duminică (orele 16 — cedat); BUNBURY — sîmbătă (orele 19,30); HOȚII — duminică (orele 10); FLACĂRA VIE — duminică (orele 19,30).

Studioul actorului de film „C. Nottara"

SEARA RĂSPUNSURILOR — marți (orele 19,30 — cedat), duminică (orele 15,30); CAUȚIUNEA — miercuri (orele 19,30); PATRIOTICA ROMÎNĂ — joi (orele 19,30); MICROBII — vineri (orele 19,30); MATRĂGUNA — sîmbătă (orele 16); HOTEL ASTORIA — sîmbătă, duminică (orele 20).

Teatrul Muncitoresc C.F.R.-Giulești

BAIA — marți (orele 19,30), duminică (orele 20); SECRETUL DR. BERGMAN — miercuri (orele 19,30), duminică (orele 15); DOMNIȘOARA NASTASIA — joi (orele 19,30); ÎNTR-UN CEAS BUN — vineri (orele 19,30); INTRIGA ȘI IUBIRE — sîmbătă (orele 19); RAPSODIA ȚIGANILOR — duminică (orele 10).

Teatrul Evreiesc de Stat

RAIUL PE PĂMÎNT — marți (orele 20); JURNALUL ANNEI FRANK — miercuri (orele 20), duminică (orele 10,30); ȘAH-MAT — joi (orele 20); DIRECTORUL, DRAGOSTEA ȘI LOCUINȚA — vineri, duminică (orele 20); FURTUNA — sîmbătă (orele 20).

SPECTACOLELE DE AZI

Concert simfonic — (orele 20) — sala Ateneului R. P. Romîne; Concert lecție — (orele 17) — sala Dalles.

TELEVIZIUNE: orele 19,00 — Filmul de păpuși „Haina împăratului"; Cronica actualității; Cu carul de reportaj prin Capitală; Arii din „Don Juan" de Mozart — film primit de la televiziunea cehoslovacă; Film artistic; Buletin de știri.

CINEMATOGRAFE: Un condamnat la moarte a evadat — Patria; Ulisse — Republica, V. Alecsandri, București, Gh. Doja, Alex. Sahia, Libertății; Înfiripare la bal — Magheru, I. C. Frimu, Alex. Popov; **Vînătoarea tragică** — Elena Pavel; **Legenda din Polesia** — Lumina; **Incotro?** — Central; **Don Quijote** — Victoria, Înfrățirea între popoare, N. Bălcescu; **Malva** — Doina, Ilie Pintilie, Olga Bancic; **Cîntecele Parisului** — Maxim Gorki; **În Oceanul Pacific** — Timpuri Noi; **O mică întîmplare** — Tineretului; **Richard al III-lea** (ambele serii) — Vasile Roaită, Miorița; **Fedra** — Cultural, Arta; **Suflete tari** — Grivița; **Inima cîntă** — Unirea; **Omul din umbră** — Const. David; **Moulin rouge** — Flacăra, G. Coșbuc; **Căile dragostei** — Munca, Volga; **Poetul** — Moșilor; **Prologul** — 23 August; **Aleksandr Nevski** — Donca Simo; **Camelia** — M. Eminescu, Aurel Vlaicu; **Vrăjitoarea** — 1 Mai; **Bigamul** — Alianța.

Pentru următoarele trei zile în țară: vreme relativ caldă, cu cerul mai mult senin, excepțînd sud-vestul țării, unde se vor produce înnorări și vor cădea precipitații intermitente sub formă de ploaie și burniță. Vînt slab cu ușoare intensificări în sudul țării din sectorul sud-est. Temperatura în creștere la început, apoi staționară: maximele vor oscila între 4 și 14 grade, iar minimele între minus 7 și plus 5 grade. Dimineața și seara pîclă și ceață.

Ecoul unei inițiative tinerești

Cu cîteva săptămîni în urmă, ziarul „Scînteia tineretului" a publicat pe prima pagină chemarea adresată către toate organizațiile U.T.M. de pe cuprinsul țării de utemiștii și tinerii din Vladimiri, raionul Gilort, pentru păstrarea și îngrijirea monumentelor patriei. Tinerii din Vladimiri, satul unde s-a născut și a trăit Tudor Vladimirescu, au luat inițiativa patriotică să preia răspunderea îngrijirii și conservării casei-muzeu în care a trăit Tudor și a tuturor documentelor care amintesc de lupta viteazului pandur pentru libertatea poporului. Chemarea lor a stîrnit un larg ecou în rîndurile tinerilor din întreaga țară, iar răspunsurile nu au întîrziat să sosească.

La Galați, pe locul unde la 13 iunie 1916 au căzut eroi ai muncitorimii din „Portul roșu", uciși mișelește de gloanțele burghezo-moșierimii, se ridică astăzi un monument comemorativ, înconjurat de un parc. Utemiștii și tinerii de la D.R.N.F.-Galați au hotărît să vegheze la bună starea monumentului și la curățenia și îngrijirea parcului. În alt colț de țară, tinerii din satul Humulești, leagănul „Amintirilor din copilărie", ajutați de cei mai virstnici au și început lucrările de restaurare a casei lui Ion Creangă și a tuturor mărturiilor care evocă copilăria marelui nostru povestitor.

Ca răspuns la inițiativa tinerilor din Vladimiri, cei din comuna Mănăstirea au deschis muzeul „Alexandru Sahia". Tinerii din comună și-au propus să îngrijească mormîntul lui Alexandru Sahia. Comitetul de conducere al muzeului va strînge date de la familia scriitorului și de la localnici pentru a redacta o monografie, va pune în ordine și va inventaria obiectele din camera-muzeu și cărțile din bibliotecă, va strînge scrisorile și unele documente împrăștiate pe la diverși oameni din comună și din alte părți.

Nu se putea ca faptele tinerilor din Vladimiri să nu aibă ecou și la Suceava, în glorioasa cetate de scaun a lui Ștefan cel Mare, unde la fiecare pas îi întîmpină pe tineri mărturii ale unui glorios trecut istoric, amintirea unor oameni de seamă ai culturii noastre. În scrisoarea de răspuns, Comitetul orășenesc U.T.M. Suceava arată care va fi aportul tineretului la restaurarea și îngrijirea monumentelor istorice. Astfel, tinerii vor ajuta pe arheologi la lucrările de restaurare a cetății, un alt grup de tineri se va ocupa de inventarierea, sortarea și așezarea în ordine cronologică a manuscriselor și publicațiilor marelui folclorist Simion Florea Marian, îngrijind totodată casa și grădina sa, iar organizația U.T.M. a Ansamblului „Ciprian Porumbescu" a luat sub patronajul său casa în care a trăit și creat compozitorul, al cărui nume îl poartă colectivul lor.

REVISTA PRESEI

In scrisoarea sa, publicată de ziar, Teodor Deatcu, secretar al Comitetului regional U.T.M. Timișoara, arată că inițiativa patriotică a tinerilor din Vladimiri se bucură de atenția tuturor organizațiilor U.T.M. din regiune. Tot astfel în reportajele și relatările publicate cu regularitate în ziarul „Scînteia tineretului" sînt evidențiate acțiunile tinerilor din comuna Călugăreni, raionul Vidra — locul vestitei bătălii a lui Mihai Viteazul — din raioanele Sighișoara, Vișeu, Tg. Ocna, din orașul Iași sau din Constanța — oraș de care este legată amintirea vieții și luptei utecistului Filimon Sîrbu.

Tinerii se vor ocupa, cu tot atîta dragoste, de monumentele trecutului nostru istoric, de casele-memorial sau muzeele închinate unor personalități de seamă ale culturii noastre, de mormintele și monumentele ridicate pentru cinstirea memoriei eroilor români și sovietici care au căzut în cel de-al doilea război mondial pentru eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist, de toate amintirile legate de lupta partidului în ilegalitate.

Tot pe marginea acestei inițiative tinerești ziarul a mai publicat articolul „Monumentele — moștenire scumpă a trecutului poporului" scris de Marin Mihalache, director general în Ministerul Învățămîntului și Culturii, care subliniază importanța îngrijirii și păstrării monumentelor patriei, care aduc un aport de seamă în acțiunea de educație patriotică și cetățenească a tinerilor.

Un cuvînt de laudă se cuvine spus la adresa ziarului „Scînteia tineretului" care a susținut inițiativa tinerilor din Vladimiri, aducînd prin aceasta o contribuție la educația tineretului din țara noastră.

F. DINULESCU

CONGRESUL SINDICATULUI lucrătorilor din sfaturile populare și gospodăria comunală

Vineri dimineață au început în localul clubului I.S.E. din Capitală lucrările celui de-al III-lea Congres al Sindicatului lucrătorilor din sfaturile populare și gospodăria comunală.

La lucrări iau parte tovarășii M. Mujic, secretar al Consiliului Central al Sindicatelor din R. P. Romînă, Petre Costache, ministru pentru problemele organelor locale ale administrației de stat, ing. A. Vlădoiu, președintele Sfatului popular al Capitalei, Pavel Ștefan, președintele Sfatului popular al regiunii București, ing. Șt. Bălan, adjunct al ministrului Construcțiilor și Materialelor de Construcții, I. Tulpan, adjunct al ministrului Finanțelor, Gh. Trestian, vicepreședinte al Comitetului de stat pentru valorificarea produselor agricole, președinți ai sfaturilor populare regionale și raionale, membri ai C.C. al Sindicatului lucrătorilor din sfaturile populare și gospodăria comunală și numeroși delegați.

În prima zi a lucrărilor tov. Elena Stoia, președinte al C.C. al Sindicatului lucrătorilor din sfaturile populare și gospodăria comunală, a prezentat raportul de activitate al C.C. al Sindicatului în perioada ce s-a scurs de la cel de-al II-lea Congres. Vorbitoarea a scos în evidență realizările și lipsurile în munca unor organe sindicale. Un rol deosebit în orientarea activității organelor sindicale din sfaturile populare spre cele mai importante probleme ale administrației locale l-au avut măsurile luate de partid și guvern privind lărgirea drepturilor și atribuțiilor sfaturilor populare și ridicarea nivelului muncii organelor locale ale puterii de stat. Ca urmare, sfaturile populare au reușit să obțină succese de seamă în dezvoltarea economică și gospodărirea comunală a orașelor și satelor, în îmbunătățirea continuă a condițiilor de trai ale populației.

A fost prezentat apoi raportul comisiei de revizie.

În continuare, în cursul zilei de vineri au avut loc discuții pe marginea celor două rapoarte.

(Agerpres)

Discuții pe marginea articolului

„CITEVA PROBLEME ALE PREȚULUI DE COST IN CONSTRUCȚII"

Spre sfîrșitul lunii septembrie, în ziarul „Scînteia" a fost publicat, la rubrica „Discuții", un articol în care erau exprimate o serie de păreri despre principalele cauze ale menținerii unui preț de cost ridicat în construcții.

Numărul mare de scrisori primite la redacție în legătură cu acest articol dovedește că publicarea lui a trezit un viu interes în rîndurile tehnicienilor, inginerilor și altor cadre din aparatul economic.

Publicăm mai jos cîteva fragmente din scrisorile primite.

O justă elaborare a devizelor

În cuprinsul articolului — scrie tov. *I. Iticovici*, director adjunct în C.S.P. — sînt scoase în evidență în mod just o serie de deficiențe care există în construcții, deficiențe care frînează reducerea prețului de cost, produc pagube serioase economiei naționale și oamenilor muncii.

Oprindu-se îndeosebi asupra problemelor legate de întocmirea devizelor și stabilirea prețului de deviz al lucrărilor, autorul scrisorii arată că pentru a se crea o bază solidă acțiunii de reducere a prețului de cost în construcții este necesar înainte de toate să se stabilească norme juste cu privire la întocmirea devizelor și pentru determinarea prețului de deviz. Ar fi bine ca aceste norme să fie menținute pe un timp mai îndelungat. Desele modificări ale indicatoarelor normelor de elaborare a devizelor au dus la denaturarea rezultatelor privind reducerea prețului de cost față de prețul de deviz. Elaborarea justă a devizelor reprezintă una din condițiile esențiale ale reducerii prețului de cost în construcții.

O lipsă serioasă în ceea ce privește întocmirea devizelor o constituie și faptul că la elaborarea lor proiectanții exagerează uneori distanțele de transport a materialelor, creînd în acest fel așa-ziscle „rezerve scriptice" pentru reducerea formală a prețului de cost. Ar trebui — scrie tov. Iticovici — ca măsurile privind întocmirea devizelor să fie precizate definitiv cu mult timp înainte de elaborarea acestora, iar prețurile materialelor folosite la întocmirea devizelor să rămînă neschimbate. Cît privește finanțarea lucrărilor, aceasta să fie făcută numai pe baza prețului de cost planificat care oglindește toate elementele noi apărute de la întocmirea devizului ca: reducerea normelor de consum, creșterea productivității muncii, organizarea șantierelor etc.

Organizarea șantierelor — problemă importantă

Prețul de cost în construcții se menține ridicat și datorită deficiențelor de organizare a șantierelor — arată tov. *Ștefan Zotta*, economist la întreprinderea 501-Construcții din Orașul Stalin. La Trustul 5-Construcții din Orașul Stalin, ca de altfel la majoritatea trusturilor, se înregistrează mari depășiri la cheltuielile indirecte. Cauzele rezidă în însăși structura organizatorică a procesului de producție. Construcțiile capitale prevăzute pentru Orașul Stalin și împrejurimi erau repartizate în anii trecuți întreprinderii 501-Construcții. Dar iată că în anul 1956, trustul restructurează sarcina de plan repartizată acestei întreprinderi și înființează un nou sector — 7 Investiții. Acestuj sector i se repartizează construirea unor hale la circa 50 m. depărtare de sediul întreprinderii 501-Construcții. Înființarea acestui sector, precum și a sectorului nr. 10 în acest an, a dus, după cum era și firesc, la creșterea costurilor indirecte, deci la mărirea prețului de cost al lucrărilor.

Despre această problemă ne-a scris și tov. *Stelian Rădulescu*, maistru principal la șantierul 05-Tulcea. El arată că actuala formă de organizare a sectorului de construcții a devenit greoaie, cu un aparat tehnico-administrativ numeros etc. Apoi, există o prea mare dispersare a organizațiilor de construcții. La Constanța, bunăoară, există trei trusturi de construcții, o serie de șantiere ale Trustului de construcții hidrotehnice și ale trustului 3-Construcții (cu sediul în București). Toate acestea au întreprinderi proprii de transport, ateliere, depozite de materiale și o serie întreagă de servicii funcționale. Această fărîmițare a activității de construcții necesită mari cheltuieli de întreținere, personal, deplasări etc., ceea ce încarcă prețul de cost al lucrărilor.

Propun — arată tov. Rădulescu — ca toate lucrările de construcții să fie executate numai sub controlul și îndrumarea Ministerului Construcțiilor și Materialelor de Construcție, cu excepția lucrărilor de specialitate, iar unitățile de construcții să fie organizate pe principiul împărțirii teritorial-administrative încît în fiecare regiune să existe un singur trust cu șantierele respective, în raport cu volumul construcțiilor planificate.

Întărirea răspunderii șefilor de șantier

O serioasă răspundere pentru reducerea prețului de cost în construcții trebuie să revină șefilor de șantier. Or, în realitate, în actualul sistem de organizare, șeful de șantier n-are stabilită o răspundere precisă în această privință. Dovada este că în această funcție sînt numiți diferiți oameni fără a avea la bază studiile necesare. Ocupîndu-se de această problemă, tov. *ing. Paul Mălin*, din Direcția construcțiilor a departamentului C.F.R., arată că șeful de șantier nu poate controla decît o parte din cheltuirea fondurilor respective. Șeful de șantier are împărțită răspunderea pentru lucrările respective cu prea mulți factori din întreprindere, trust, direcție generală etc., din care cauză lipsurile și meritele lui pot fi cu greu scoase la iveală. Creîndu-i-se posibilitatea să controleze toate cheltuielile, șeful de șantier va răspunde personal de costul lucrărilor pe care le conduce.

Întărirea răspunderii șefilor de șantier nu se poate face însă fără o temeinică pregătire a cadrelor respective. În programele analitice ale institutelor și școlilor care pregătesc tehnicieni și ingineri constructori se pune prea puțin accent pe cunoștințele economice, pe căile de realizare a unor construcții cît mai ieftine.

Proiecte îmbunătățite, dar și cu soluții cît mai economice

Lucrez în sectorul de construcții de 20 de ani, iar în domeniul construcțiilor agricole de vreo 10 ani — scrie tov. arhitect *Dorel Defour*. Am avut timp suficient pentru a cunoaște bine problemele acestui sector. Construcțiile agricole le realizăm scump. Cauze sînt multe. Mai întîi de toate se simte lipsa unui organ de studiu, cercetare și experimentare în problemele specifice construcțiilor agricole. Din această cauză, deficiențele care apar în execuție influențează negativ întregul volum de lucrări.

Soluțiile de proiectare cerute nu sînt întotdeauna cele mai nimerite. Se cer o serie de îmbunătățiri la proiecte fără a se ține seama de costul lucrărilor respective. Astfel, de la adăposturi simple pe stîlpi de zidărie, pentru adăpostirea tractoarelor și batozelor, s-a ajuns, după diversele soluții, la hale industriale din beton armat care costă de 2—5 ori mai scump. De altfel, se formulează constructorilor diverse pretenții, fără a se ține seama de nivelul prețului de cost al lucrărilor. Zootehniștii, bunăoară, cer să se execute pardoseli din cea mai bună cărămidă, ferestre duble indiferent de zone etc. Or, toate acestea ridică costul unei construcții cu 100—120.000 lei. La rîndul său Sanepidul cere canalizări costisitoare, separatoare, care necesită de asemenea utilaje scumpe etc., și acestea pentru orice zonă agricolă.

Procedîndu-se astfel, este de mirare că se construiește scump? Fără îndoială că s-ar putea înfăptui și asemenea cerințe — uneori justificate — însă în cazul acesta ar trebui găsite și soluțiile cele mai economice.

Spun că actualul sistem de avizare a proiectelor este defectuos. Nu este deloc exagerat dacă spun că uneori ideea proiectantului are girul a 50—60 de persoane. Se înțelege că în acest fel e foarte greu de stabilit răspunderea proiectantului. Sînt de părere — arată în încheierea scrisorii sale arhitectul Dorel Defour — ca avizarea construcțiilor agricole să fie făcută de Ministerul Agriculturii și Silviculturii.

★

În legătură cu problemele ridicate în articolul *„Cîteva probleme ale prețului de cost în construcții"* au mai scris redacției tov. I. Străjeru, de la Trustul 21 instalații din Capitală, V. Deheleanu, planificator-șef, grupul de șantiere nr. 1 Reșița, ing. Costin Mihăilescu și Dumitru Cerchez de la Trustul de construcții hidrotehnice București, și alții. Cu toții scot în evidență faptul că în sectorul construcții există toate posibilitățile ca prețul de cost al lucrărilor să scadă.

Rămîne ca Ministerul Construcțiilor și Materialelor de Construcții, precum și celelalte organe de stat de care depinde buna mers al construcțiilor, să ia măsurile corespunzătoare, în așa fel încît să se obțină o reducere sistematică a prețului de cost al construcțiilor.

CREȘA FABRICII

Pentru copiii muncitorilor de la fabrica „Țesătura" Iași s-a construit o creșă, care a fost dată în folosință în toamna anului trecut.
În clișeu: Clădirea creșei.

Cu prilejul alegerii tovarăşului A. NOVOTNY preşedinte al Republicii Cehoslovace

Tovarăşului ANTONIN NOVOTNY
Preşedintele Republicii Cehoslovace

Praga

Cu prilejul alegerii dv. ca preşedinte al Republicii Cehoslovace, permiteţi-mi să vă transmit în numele Prezidiului Marii Adunări Naţionale, al poporului romîn şi al meu personal felicitări sincere şi cordiale.

În funcţia dv. de mare răspundere vă doresc din tot sufletul succes deplin în construirea socialismului în patria dv., spre binele poporului cehoslovac, pentru dezvoltarea şi întărirea colaborării şi prieteniei dintre ţările noastre frăţeşti.

Dr. PETRU GROZA
preşedintele Prezidiului Marii Adunări Naţionale a Republicii Populare Romîne

Tovarăşului ANTONIN NOVOTNY
Preşedintele Republicii Cehoslovace

Praga

În numele Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Romîne şi al poporului romîn vă adresez, scumpe tovarăşe Novotny, călduroase felicitări cu prilejul alegerii dv. ca preşedinte al Republicii Cehoslovace.

Consiliul de Miniştri al R. P. Romîne şi întregul nostru popor vă doresc succes deplin în funcţia dv. de înaltă răspundere pentru întărirea statului democrat-popular cehoslovac, pentru întărirea prieteniei tradiţionale dintre popoarele noastre, pentru victoria cauzei socialismului, a păcii şi prieteniei între popoare.

CHIVU STOICA
preşedintele Consiliului de Miniştri al R. P. Romîne

Tovarăşului ANTONIN NOVOTNY
Preşedintele Republicii Cehoslovace

Praga

În numele Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn şi al întregului nostru popor, permiteţi-mi să vă transmit, iubite tovarăşe Novotny, cele mai calde felicitări cu ocazia alegerii dv. în funcţia de preşedinte al Republicii Cehoslovace.

Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn şi oamenii muncii din Republica Populară Romînă vă urează din toată inima mult succes în îndeplinirea sarcinilor dv. de răspundere şi-şi exprimă convingerea că activitatea dv. va sluji cauzei prieteniei dintre popoarele noastre şi întăririi lagărului păcii şi socialismului.

GH. GHEORGHIU-DEJ
prim secretar al C. C. al P.M.R.

Convorbirea lui N. S. Hruşciov cu un grup de ziarişti americani

MOSCOVA 22 (Agerpres).— TASS W. R. Hearst-junior, redactor şef şi proprietar al trustului de ziare „Hearst Newspapers" şi proprietar al Agenţiei de informaţii „International News Service" care se află la Moscova a rugat pe N. S. Hruşciov, prim secretar al C.C. al P.C.U.S., să-l primească pentru o convorbire.

La 22 noiembrie N. S. Hruşciov a primit pe W. R. Hearst şi pe ziariştii americani F. Connif şi R. Considine, care l-au însoţit şi a avut cu ei o convorbire.

La convorbire a asistat L. F. Ilicev, şeful secţiei presei în Ministerul Afacerilor Externe al U.R.S.S.

Turbine pentru spărgătorul de gheaţă atomic

Ziarul „Pravda" relatează că întreprinderile constructoare de maşini grele din Leningrad au terminat de curînd construcţia turbinelor pentru primul spărgător de gheaţă atomic din lume. Capacitatea totală a noilor turbine este de 44.000 c.p. În prezent se montează pe nava atomică „Lenin" primele agregate ale turbinelor cu aburi care au trecut cu succes toate probele experimentale, dovedind înalte calităţi de exploatare.

In U. R. S. S. se vor construi centrale electrice cu reactoare de trei tipuri diferite

MOSCOVA 22 (Agerpres). — Într-un articol publicat la 22 noiembrie în ziarul „Trud" Nikolai Nikolaev, director adjunct la Direcţia generală pentru folosirea energiei atomice, scrie că în anii următori în U.R.S.S. vor fi construite centrale atomo-electrice cu o putere totală de 22.500 M.W.

Autorul arată că printre altele vor fi construiţi giganţi atomici de cite 460 M.W. La noile centrale atomice vor fi montate reactoare cu o putere de 100—200 M.W.

Urmează să fie construite centrale electrice cu reactoare de trei tipuri diferite. Din primul tip face parte o centrală similară cu cea deja aflată în funcţiune în U.R.S.S. Acolo vor fi folosite turbine moderne de cite 100 M.W., destinate unor parametri înalţi de abur. La această centrală supraîncălzirea aburului se face în reactor. Din această cauză nu mai este necesar supraîncălzitorul de abur — partea cea mai costisitoare a generatorului de abur. Randamentul unei centrale atomice de tip I este destul de mare — el depăşeşte 35 la sută.

La o centrală atomică de tip II urmează să fie instalate reactoare pe bază de neutroni termici cu apă sub presiune. Ca moderator şi agent termic se utilizează apa obişnuită. Se crede că costul energiei electrice va fi comparabil cu cel al energiei produse de cele mai bune termocentrale.

Prezintă un mare interes şi centralele atomo-electrice de tip III prevăzute cu reactoare cu neutroni termici, în care ca moderator se utilizează apa grea, iar ca agent termic — bioxidul de carbon. Datorită folosirii apei grele ca moderator în reactor poate fi consumat uraniu natural, care este cu mult mai ieftin decît cel îmbogăţit. În aceasta constă avantajul centralelor atomo-electrice de tip III.

În afară de centrale electrice, în U.R.S.S. vor fi construite patru instalaţii energetice experimentale avînd o putere redusă în comparaţie cu reactoarele care, după cum se crede, sînt mai promiţătoare.

IMAGINI DIN R.P. ALBANIA

Dezvoltarea industriei petrolului

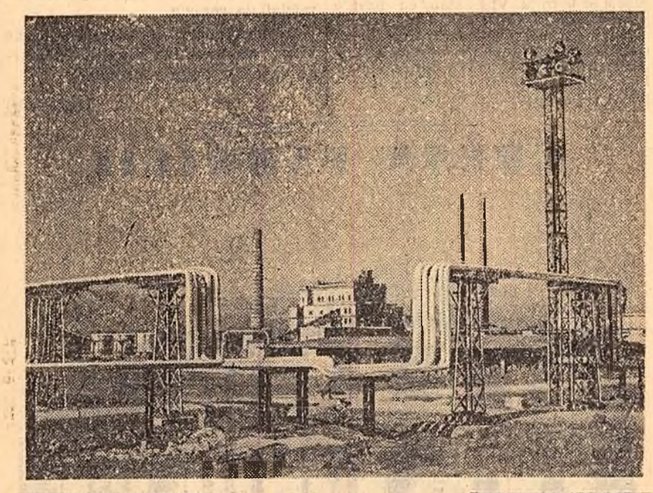

In anii puterii populare, în Albania s-au descoperit noi zăcăminte de petrol şi s-au construit rafinării moderne. Capacitatea de prelucrare a rafinăriilor de petrol din R. P. Albania este astăzi de 6,5 ori mai mare decît în 1945, primul an după eliberarea ţării.
In clişeu: Rafinăria de petrol „Cerrik" din R. P. Albania.

ULTIMELE ŞTIRI * ULTIMELE ŞTIRI * ULTIMELE ŞTIRI * ULTIMELE ŞTIRI * ULTIMELE ŞTIRI * ULTIMELE ŞTIRI

DE PESTE HOTARE

„VICTORIA SOCIALISMULUI ÎN LUMEA ÎNTREAGĂ ESTE INEVITABILĂ"

Ecouri la Declaraţia consfătuirii reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti din ţările socialiste

DECLARAŢIA PREŞEDINTELUI MAO TZE-DUN

PEKIN 22 (Agerpres). — China Nouă anunţă că în timpul vizitei sale la Moscova, Mao Tze-dun, preşedintele R. P. Chineze, s-a întîlnit cu aproape 3000 studenţi chinezi, care studiază la Moscova şi practicieni chinezi, care lucrează în întreprinderile din Moscova.

În cuvîntarea sa Mao Tze-dun s-a ocupat de unele probleme ale situaţiei internaţionale.

El a declarat printre altele că participarea la sărbătorirea celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie a partidelor comuniste şi muncitoreşti din zeci de ţări constituie un eveniment de mare importanţă care dovedeşte coeziunea şi unitatea statelor socialiste în frunte cu Uniunea Sovietică şi unitatea partidelor comuniste şi muncitoreşti din lumea întreagă.

R. P. POLONĂ

VARŞOVIA 22 (Agerpres). — PAP La 22 noiembrie întreaga presă centrală poloneză a publicat în prima pagină sub titluri mari comunicatul cu privire la Consfătuirea reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti din ţările socialiste. Ziarele publică la loc de frunte textul declaraţiei Consfătuirii. „Trybuna Ludu" publică comunicatul cu privire la Consfătuire şi declaraţia sub titlul „Situaţia internaţională actuală, lupta pentru pace şi socialism, relaţiile reciproce, adoptarea declaraţiei sînt temele Consfătuirii reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti din ţările socialiste".

Ziarul „Standard Mlodyh" subliniază că problema principală a politicii mondiale actuale a devenit problema coexistenţei paşnice sau a războiului. Forţele păcii s-au întărit atît de mult încît există posibilitatea reală a preîntîmpinării războiului. Consfătuirea reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti din ţările socialiste, scrie ziarul, a confirmat unitatea de vederi asupra problemelor principale ale revoluţiei socialiste şi construcţiei socialiste.

R. P. BULGARIA

SOFIA 22 (Agerpres). — A.T.B. În numerele lor din 22 noiembrie toate ziarele bulgare centrale publică declaraţia Consfătuirii reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti din ţările socialiste care a avut loc la Moscova între 14 şi 16 noiembrie 1957.

În articolul său de fond intitulat „Unitatea ţărilor socialiste şi a partidelor lor marxist-leniniste este de nezdruncinat", ziarul „Rabotnicesko Delo" scrie: O nouă demonstraţie strălucită a acestei unităţi şi coeziuni, a unanimităţii în aprecierea situaţiei internaţionale actuale şi a problemelor mişcării comuniste internaţionale o constituie declaraţia Consfătuirii reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti din ţările socialiste, publicată astăzi.

Declaraţia adoptată la Moscova — scrie ziarul „Rabotnicesko Delo" — confirmă în mod convingător unitatea ideologică în ce priveşte problemele fundamentale ale revoluţiei socialiste şi ale construcţiei socialiste.

Declaraţia subliniază necesitatea intensificării luptei împotriva curentelor oportuniste din mişcarea comunistă şi muncitorească, împotriva revizionismului şi dogmatismului.

R. D. GERMANĂ

BERLIN 22 (Agerpres). — ADN Toate ziarele democratice din Berlin publică declaraţia Consfătuirii reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti din ţările socialiste. Ziarele „Neues Deutschland", „Berliner Zeitung", „Tribune", „Junge Welt" publică textul integral al declaraţiei, iar celelalte ziare textul ei prescurtat.

Ziarul „Berliner Zeitung" publică declaraţia sub titlul „Victoria socialismului în lumea întreagă este inevitabilă". Partidele comuniste şi muncitoreşti, strîngîndu-şi rîndurile şi luptînd pentru unitatea clasei muncitoare şi a popoarelor din lumea întreagă, scrie ziarul, învîng toate obstacolele ce le stau în cale şi repurtează victorii strălucite în lupta pentru pace, democraţie şi socialism în lumea întreagă.

„Tribune", ziarul central al sindicatelor, subliniază acel pasaj din declaraţie în care se spune că partidele comuniste şi muncitoreşti din ţările socialiste trebuie să respecte cu fermitate principiul îmbinării adevărurilor generale ale marxism-leninismului cu practica concretă a revoluţiei şi a construcţiei în ţările lor, să aplice în mod creator legile generale ale revoluţiei şi construcţiei socialiste în conformitate cu condiţiile concrete din ţările lor, să înveţe unul de la altul şi să facă schimb de experienţă.

O sarcină importantă a forţelor iubitoare de pace ale poporului german şi a tuturor popoarelor din Europa, scrie ziarul „Der Morgen", este lupta împotriva revanşismului şi militarismului vest-german. În această luptă un rol deosebit de mare revine R.D. Germane, primul stat al muncitorilor şi ţăranilor din istoria Germaniei, căruia participanţii la Consfătuire i-au dat asigurări în ce priveşte solidaritatea şi sprijinul lor deplin.

DECLARAŢIA PREŞEDINTELUI HO ŞI MIN

MOSCOVA 22 (Agerpres). — TASS La 21 noiembrie Ho Şi Min, preşedintele Republicii Democrate Vietnam, a primit pe reprezentanţii presei din Moscova.

El a declarat printre altele că participarea numeroaselor delegaţii ale partidelor comuniste şi muncitoreşti din diferite ţări la festivităţile din Moscova cu prilejul celei de-a 40-a aniversări a Revoluţiei din Octombrie reprezintă un eveniment important. Dacă înainte de război în întreaga lume existau patru milioane de comunişti, în prezent numărul lor este de 33 milioane. Aceasta este o forţă uriaşă capabilă să apere pacea, să lupte împotriva războiului.

ITALIA

ROMA 22 (Agerpres). — Ziarul „Unita" a publicat textul integral al declaraţiei subliniind că acest document conţine indicaţii preţioase pentru întreaga mişcare muncitorească internaţională în ce priveşte posibilităţile concrete de trecere la socialism în ţările care mai sînt capitaliste, şi posibilităţile preîntîmpinării războiului.

„Unita" subliniază că la elaborarea declaraţiei participanţii la consfătuire s-au consultat cu reprezentanţii partidelor frăţeşti din ţările capitaliste şi că în declaraţie se arată necesitatea organizării unor întîlniri bilaterale şi unor consfătuiri mai largi între reprezentanţii partidelor comuniste şi muncitoreşti.

Expuneri ale declaraţiei au publicat ziarele „Paese" şi „Avanti", precum şi ziare burgheze.

NORVEGIA

OSLO 22 (Agerpres). — La 22 noiembrie ziarele norvegiene au publicat expunerea declaraţiei Consfătuirii reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti din ţările socialiste. Unele ziare subliniază în mod deosebit declaraţia că menţinerea păcii internaţionale constituie în prezent sarcina cea mai importantă pentru îndeplinirea căreia există posibilităţi pe deplin reale. Ziarele subliniază de asemenea acea parte a declaraţiei unde se vorbeşte despre posibilităţile de trecere la socialism prin mijloace paşnice.

George Georgescu va dirija la Atena

ATENA 22 (Agerpres). — Corespondenţă specială.

Marţi 19 noiembrie a sosit la Atena venind de la Roma, artistul poporului George Georgescu.

Ziarele „Elefteria", „Kathimerini", „Messager d'Athène" şi „Athena News" din 20 noiembrie publică informaţii despre sosirea maestrului Georgescu la Atena însoţite de fotografii. Informînd despre turneul muzicianului romîn în capitala Greciei, ziarul „Avghi" scrie că George Georgescu, directorul Filarmonicii din Bucureşti, este unul dintre cei mai mari dirijori de orchestră care are la activul său o carieră muzicală internaţională triumfală.

Concertul dirijat de George Georgescu va avea loc duminică dimineaţa în sala „Orfeu".

Tratativele dintre preşedintele Tunisiei şi sultanul Marocului

RABAT 22 (Agerpres). — După cum anunţă agenţia France Presse, în urma tratativelor care au avut loc la Rabat, în zilele de 20 şi 21 noiembrie, între sultanul Marocului şi preşedintele Republicii Tunisiene, Bourguiba, a fost dat publicităţii un comunicat.

Cei doi conducători de stat s-au ocupat în special de problema algeriană. Sultanul Marocului şi preşedintele Republicii Tunisiene au lansat un apel pentru începerea de tratative între Franţa şi reprezentanţii poporului algerian, în vederea „concretizării suveranităţii poporului algerian" în conformitate cu principiile Organizaţiei Naţiunilor Unite.

Ei şi-au oferit bunele oficii pentru a se ajunge la o înţelegere spre a se pune capăt vărsării de sînge în Algeria care ameninţă securitatea şi stabilitatea în Africa de nord.

De ce a rechemat guvernul Tunisiei pe ambasadorul său din Siria

DAMASC 22 (Agerpres). — TASS Guvernul Tunisiei a rechemat pe ambasadorul său din Siria în semn de protest împotriva primirii făcute de guvernul sirian lui Salah Ben Iusef, liderul opoziţiei tunisiene. După cum arată ziarele, cercurile siriene sînt surprinse de acest pas al guvernului tunisian care dovedeşte că guvernul Tunisiei nu doreşte să aibă relaţii frăţeşti cu Siria. În aceste cercuri se crede că o astfel de acţiune a guvernului Tunisiei este o consecinţă a apropierii politicii Tunisiei de Occident.

Este posibil că Statele Unite, temîndu-se de întărirea colaborării dintre ţările arabe, au forţat pe conducătorii tunisieni să facă acest pas. Totala lipsă de importanţă a pretextului pentru rechemarea ambasadorului Tunisiei dovedeşte urmărirea altor ţeluri. Rechemarea ambasadorului tunisian, subliniază ziarul „Ar Rai Al Amm", dovedeşte că imperialismul încearcă prin toate mijloacele să rupă orice legături existente între arabii din Orientul Mijlociu şi cei din Africa de nord.

Însoţind delegaţia parlamentară a R. P. Romîne

Prin capitala Poloniei populare

CORESPONDENŢĂ TELEFONICĂ DE LA TRIMISUL NOSTRU SPECIAL

În capitala Poloniei toamna e avansată. Dimineţile sînt frumoase, dar reci. Primele raze ale soarelui cad pe stratul gros de brumă ce acoperă pămîntul. Ieri dimineaţă au fost minus 6 grade.

— Da, dar căldura inimilor noastre acoperă frigul de afară — mi-a spus un tovarăş polonez ce însoţeşte delegaţia parlamentară romînă.

Ce mai e nou la Varşovia? — obişnuieşte să întrebe cel care în ultimii ani a mai văzut oraşul, i-a urmărit creşterea. Unui astfel de om i se poate răspunde arătîndu-i-se, de pildă, impunătoarea clădire a hotelului „Grand", pe acoperişul căreia se construieşte un aeroport pentru helicoptere, numărul tot mai mare al antenelor de televiziune pe clădirile „oraşului vechi" şi nou, sutele de blocuri şi miile de apartamente noi pentru populaţie, întreprinderile ce se ridică în diferitele cartiere ale oraşului. Pentru cel ce vizitează pentru prima oară capitala Poloniei nou este, evident, tot ceea ce vede. Dar în înţelesul mai larg al cuvîntului, nouă este însăşi Varşovia.

Distrusă odinioară de invadatorii fascişti în proporţie de cca. 90%, transformată de aceştia într-un enorm cimitir, capitala polonă a fost reconstruită din temelii în numai ceva mai mult de un deceniu, aşa cum a durat-o poporul în decurs de 7 veacuri. Şi nu numai aşa, ci mai mîndră, mai frumoasă decît a fost vreodată. Cum, dacă nu eroic poate fi numit spiritul de care sînt animaţi cei ce au făcut aceasta?

Vizita de prietenie a delegaţiei Marii Adunări Naţionale a R. P. Romîne în Polonia se bucură de o atenţie deosebită. Astăzi toate ziarele poloneze au publicat relatări de la sosirea delegaţiei romîne, precum şi cuvîntările de salut rostite la sosire de tov. Constantin Pîrvulescu, conducătorul delegaţiei Marii Adunări Naţionale a R. P. Romîne, şi Czeslaw Wycech, mareşal al Seimului R. P. Polone.

Delegaţia romînă a făcut astăzi dimineaţă o primă vizită prin oraş. Din goana maşinii membrii delegaţiei şi însoţitorii lor au văzut jerbele de flori depuse în firidele clădirilor din zeci de locuri ale oraşului în memoria patrioţilor polonezi exterminaţi în acele locuri de fascişti. Delegaţia s-a oprit la monumentul eroului necunoscut, unde, în prezenţa mareşalului Seimului şi a numeroşi deputaţi ai Seimului, oameni de cultură şi ziarişti, a depus o coroană de flori. Continuîndu-şi vizita prin oraş, membrii delegaţiei au păstrat momente de reculegere în faţa monumentului ostaşilor sovietici căzuţi pentru eliberarea Poloniei de sub ocupaţia fascistă şi în faţa monumentului jertfelor ghetto-ului din Varşovia. Apoi delegaţia a străbătut, deocamdată în treacăt, numeroasele carticre ale oraşului, reţinînd noile lor construcţii, întreprinderile industriale importante, între care marea uzină de automobile din cartierul Zeran, monumentele de cultură şi de artă, impresionantul palat al culturii, înalt de 230 metri, dăruit poporului polonez de către Uniunea Sovietică. Am văzut, între altele, şi o căsuţă. Dar nu una locuită de oameni, ci de... un porumbel — una din numeroasele păsărele simbolizînd pacea şi munca paşnică, ce pot fi întîlnite pe străzile Varşoviei.

Istoria acestei case este următoarea: la sfîrşitul războiului, într-una din piefele oraşului transformată în ruine, forţele eliberatoare au fost întîmpinate doar de două fiinţe vii: o bătrînă şi un porumbel. Prima cameră construită după aceea în locul respectiv a fost oferită bătrînei şi porumbelului ei. Bătrîna — se spune — a murit acum vreo doi ani. Porumbelul continuă să fie îngrijit cu dragoste de varşovieni.

Astăzi Varşovia pulsează de viaţă. Este viaţa trepidantă a oamenilor muncii polonezi, conştienţi că mai au greutăţi şi piedici de învins în lupta pentru construirea socialismului, că mai au multe de făcut pentru a-şi făuri un trai fără lipsuri, dar siguri că năzuinţele li se vor împlini.

La ora 5 după-amiază delegaţii Marii Adunări Naţionale au făcut o vizită la Seimul R. P. Polone, unde au fost primiţi de Czeslaw Wycech, mareşal al Seimului, şi de numeroşi deputaţi în Seim. În cadrul întîlnirii dintre reprezentanţii Marii Adunări Naţionale şi deputaţii polonezi a avut loc un schimb tovărăşesc de vederi, s-au purtat discuţii legate de activitatea ambelor parlamente.

Vineri noaptea delegaţia Marii Adunări Naţionale pleacă cu trenul spre marele centru industrial Katowice.

B. STOIAN

Varşovia, 22 noiembrie.

Filozoful englez Russell propune:

N.S. Hruşciov şi D. Eisenhower să se întîlnească şi să discute în mod sincer condiţiile coexistenţei

LONDRA 22 (Agerpres). — TASS La 21 noiembrie săptămînalul „New Statesman and Nation" a publicat o scrisoare deschisă a filozofului englez Bertrand Russell adresată lui N. S. Hruşciov şi lui D. Eisenhower. Russell scrie că se adresează celor mai influenţi conducători ai celor mai puternice ţări, care dirijează politica acestor ţări, în scopul preîntîmpinării unui război nuclear. El îşi exprimă părerea că dat fiind progresul actual al ştiinţei şi tehnicii într-un viitor război nu pot exista învingători. Russell consideră că nici o mare putere nu poate dori instaurarea dominaţiei sale asupra lumii prin forţă, deoarece ea nu poate ajunge decît la catastrofă.

Russell se pronunţă cu hotărîre împotriva cursei înarmărilor atomice şi consideră că această problemă poate fi rezolvată printr-un acord între U.R.S.S. şi S.U.A.

Filozoful englez cere să se renunţe la ostilitatea care desparte Răsăritul de Apus şi să se recunoască necesitatea coexistenţei paşnice. „Pentru aceasta trebuie numai ca Răsăritul şi Apusul să-şi recunoască reciproc drepturile, să recunoască că fiecare trebuie să înveţe să trăiască umăr la umăr cu celălalt, iar atunci cînd se vor face încercări de a propaga ideologia să se înlocuiască forţa prin argumente".

În încheiere, Russell propune ca N. S. Hruşciov şi D. Eisenhower „să se întîlnească şi să discute în mod sincer condiţiile coexistenţei".

N. A. T. O. trece prin dificultăţi serioase

„CRIZĂ DE ÎNCREDERE"

Comentînd sesiunea Consiliului N.A.T.O. care va avea loc în decembrie, presa americană recunoaşte că în prezent această grupare agresivă trece prin greutăţi serioase.

Observatorul ziarului „New York Herald Tribune", Lippman, caracterizează situaţia care s-a creat în cadrul N.A.T.O. drept o „criză de încredere". În articol Lippman scrie: „Conflictele interne din cadrul N.A.T.O. vor duce cu timpul, dacă nu chiar anul viitor, la destrămarea acestei organizaţii în cazul cînd membrii N.A.T.O. nu vor reuşi să cadă de acord asupra unei politici comune".

UN CONDOMINIUM ANGLO-AMERICAN

În legătură cu criza N.A.T.O. în presa monopolurilor americane se aud tot mai des glasuri care arată necesitatea reorganizării acestui bloc militar. După cum rezultă din relatările ziarelor, planurile americane, care vor fi discutate la sesiunea din decembrie a Consiliului N.A.T.O., urmăresc să subordoneze mai departe pe membrii N.A.T.O. scopurilor agresive ale Statelor Unite, să-i lipsească pînă şi de dreptul de a hotărî în problemele războiului.

Aceasta o arată cu totul făţiş Drew Pearson în ziarul „Daily Mirror". Dulles şi Eisenhower, scrie el, vor trebui să convingă ţările mici din Europa că ţările anglo-saxone trebuie să-şi menţină dreptul de a hotărî cînd trebuie să ducă război Europa şi cînd nu". După cum scrie Pearson, Dulles elaborează în vederea sesiunii Consiliului N.A.T.O. planurile „coordonării depline a apărării Europei occidentale". Aceste planuri prevăd ca „Franţa să renunţe la flota ei şi să depindă de flotele engleză şi americană, iar Anglia să renunţe la bombardierele cu mare rază de acţiune conţinînd pe bombardierele americane".

Ziarul „Glasgow Herald" scrie că în Europa există teama că Anglia şi Statele Unite plănuiesc să dea o altă formă alianţei atlantice fără să acorde prea mare atenţie opiniei puterilor mai mici. În aceeaşi ordine de idei, ziarul „Daily Telegraph" scrie: „Mare parte din tulburările din N.A.T.O. îşi au originea în teama Franţei ca Anglia şi Statele Unite să creeze un condominium asupra lumii occidentale. Vizita lui Macmillan în Franţa nu va împrăştia poate aceste temeri".

SURPRINDERE LA BONN

Corespondentul din Bonn al agenţiei Associated Press transmite că declaraţia lui Dulles privind intenţiile S.U.A. de a stoca arme atomice în Europa occidentală a provocat „surprinderea cercurilor oficiale vestgermane". După cum reiese din relatarea corespondentului, nu este vorba de o opoziţie de principiu faţă de această hotărîre ci doar de faptul că ea „constituie o nouă ilustrare în ultimele luni a faptului că unele ţări membre ale N.A.T.O. nu înţeleg să informeze pe aliaţii lor în legătură cu unele hotărîri importante şi amintesc cazul invaziei în Sucz şi hotărîrea anglo-americană de a livra armament Tunisiei". Corespondentul subliniază că ministrul de Externe, von Brentano, va discuta în cadrul întrevederilor sale cu Dulles, în primul rînd chestiunea necesităţii consultării între ţările N.A.T.O.

Concluzia corespondentului american este semnificativă: „Vizibil îngrijorate de opoziţia opiniei publice din Germania occidentală faţă de chestiunea stocării de arme atomice în această ţară, cercurile oficiale vestgermane şi-au exprimat părerea că în orice caz o asemenea hotărîre nu trebuie dată publicităţii".

„O POLITICĂ ODIOASĂ"

Comentînd declaraţia lui Dulles care a anunţat că Statele Unite intenţionează să creeze stocuri de arme atomice în Europa, ziarul conservator „Daily Mail" numeşte politică promovată de cercurile guvernante ale S.U.A. o „politică odioasă". Ziarul arată că poporului englez i se ascund planurile creării în Europa a unor stocuri de arme nucleare sub control american.

Ziarul este deosebit de îngrijorat de declaraţia lui Dulles că hotărîrea de a folosi arme racheta poate fi luată de comandant pe cîmpul de luptă. Ziarul scrie: „Oamenii de stat nu se joacă cu un foc de artificii, ci cu o armă care poate distruge oraşe şi pustii întinderi uriaşe".

Arătînd că lui Dulles îi place să facă o largă publicitate forţei N.A.T.O., ziarul „News Chronicle" scrie: „După opt ani de la înfiinţare, N.A.T.O. nu este o alianţă puternică. Ţările mici nu doresc să se încadreze cu totul în ceea ce consideră ele în prezent o maşină militară americană".

VA REUŞI MACMILLAN SĂ APLANEZE CONFLICTUL FRANCO-ENGLEZ?

După cum reiese din primele comentarii ale agenţiilor de presă, Macmillan va pleca totuşi la Paris la 25 noiembrie pentru a încerca să aplaneze actualele divergenţe grave dintre Franţa şi aliaţii ei anglo-americani.

Agenţia United Press subliniază că aceste neînţelegeri nu se referă numai la chestiunea livrărilor de armament anglo-american pentru Tunisia, ci şi la tendinţa Statelor Unite şi Angliei ca prin planurile de reorganizare a N.A.T.O. să-şi asigure conducerea exclusivă a blocului atlantic, rezervînd Franţei un loc secundar.

Ziarul „Le Figaro" consideră că criza franco-britanică a ajuns la un punct mort. „Dacă anumite cercuri din Ministerul de Externe britanic continuă să susţină că nu este vorba decît de o furtună artificială, reprezentanţii Franţei subliniază dimpotrivă că gravitatea crizei rezidă, înainte de toate, în faptul că este vorba de o criză de încredere între Franţa şi Marea Britanie".

Ziarul „New York Times" în numărul său de vineri face apel „să se restaureze un spirit de încredere în rîndul aliaţilor N.A.T.O., deoarece fără acest spirit o alianţă militară este mai mult decît inutilă. Acest spirit — scrie ziarul — s-a destrămat".

Scurte ştiri

O DELEGAŢIE GUVERNAMENTALĂ A R. D. GERMANE LA VARŞOVIA. La invitaţia lui Adam Rapacki, ministrul Afacerilor Externe al R. P. Polone, la 22 noiembrie a sosit la Varşovia o delegaţie guvernamentală a R. D. Germane condusă de Lothar Bolz, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri şi ministru al Afacerilor Externe al R. D. Germane, pentru a discuta probleme privind ambele ţări.

O NOUĂ HIDROCENTRALĂ ÎN SERBIA. Ziarul „Borba" anunţă că în regiunea Kosovo şi Metohia (Serbia) a fost pusă în funcţiune o nouă hidrocentrală cu o putere de 6.500 kW. De asemenea a fost construită o linie de înaltă tensiune în lungime de 230 km. care va lega această hidrocentrală de sistemul hidroenergetic al Serbiei.

LA LONDRA A ÎNCEPUT PROCESUL PERSOANELOR IMPLICATE ÎN OPERAŢIUNILE FRAUDULOASE DE BURSĂ ÎN LEGĂTURĂ CU SPORIREA TAXEI DE SCONT. După cum s-a mai anunţat, anumite societăţi financiare fiind înştiinţate dinainte de această acţiune de unii reprezentanţi ai partidului conservator, au efectuat o serie de operaţiuni extrem de avantajoase în ajunul sporirii taxei de scont.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA Bucureşti, Piaţa „Scînteii". Tel. 7.60.10, 7.60.20, 7.60.40, 7.61.00. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".